

УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

№ 2-3

газета
Університету банківської справи
Національного банку України
виходить з травня 2008 року

2008 рік

“Усього за один рік, зразу, без розгону, ми показали, що ми є і що ми – найкращі!”

Валерій Іванович Огієнко,
завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Інституту магістерської та післядипломної освіти УБС НБУ,
кандидат економічних наук, доцент,
переможець Конкурсу «Кращий викладач УБС НБУ».

Уперше за роки незалежності України збудовано комфортабельне студентське містечко. І якось не дивно, що саме ми всі причетні до цього. Так, 31 серпня у Львові урочисто відкрито ще один, п'ятий корпус Львівського інституту банківської справи. Цей факт Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк, котрий спеціально прилетів з Києва на церемонію відкриття, назвав тим рідкісним випадком, коли мрії збуваються.

МОН України оголосило результати та підсумкові інтегральні рейтингові індекси, а також

суму місць на рейтингових шкалах індексів тематичних напрямів. Зокрема, серед вищих навчальних закладів, які готують фахівців із профілів: право, економіка, управління підприємництва і торгівлі, Університет банківської справи НБУ посів почесне п'яте місце в підсумковому ранзі за інтегральним рейтинговим індексом і шосте – у підсумковому ранзі за сумою місць. Тобто мрія про те, що УБС увійде в «десятку» найкращих вищих закладів освіти України збулася!

Хочеться мріяти, колеги... То мріймо!

Тамара СМОВЖЕНКО,
ректор УБС НБУ.

Минув рік нашої спільної діяльності, спрямованої на розбудову Університету. Цей рік був дуже важливим для нашого становлення, бо, як кажуть, як почнеш, так і заправлятимеш. 15 червня виповнилася друга річниця нашого Університету. Проте повноцінно як вищий навчальний заклад ми почали працювати з вересня 2007 року, тому можна стверджувати, що 1 вересня нам виповнився рік. Багато це чи мало? Якщо говорити про час, то так, дуже мало. А якщо говорити про наповнення цього часу, то, я вважаю, – дуже багато! Ми дуже багато зробили, дуже багато досягли. Ми заклали той фундамент, міцний і надійний, на якому розбудовуватимемо наш Університет. Дякую вам, колеги і друзі, студенти, за плідну працю, за підтримку, розуміння та сприяння!

Підіб'ємо підсумки? У 2007/2008 навчальному році колектив УБС НБУ працював над удосконаленням організаційної структури, підвищенням якісного складу науково-педагогічного персоналу та його відповідальності за якість освітньої діяльності, над підвищенням ефективності навчального процесу, напрацюванням потенціалу наукових шкіл Університету, його інститутів зокрема, та над оптимізацією напрямів наукових досягнень, активізацією осередків студентського самоврядування, над забезпеченням взаємодії апарату Університету з інститутами з питань навчальної, організаційної, наукової, методичної, виховної, фінансової роботи. Завдяки чіткому плануванню, розподілові обов'язків кожного підрозділу, спільних дій у вирішенні важливих питань ми змогли узгодити і скоординувати навчальну та методичну роботу, відпрацювати єдині підходи до організації навчального процесу, успішно завершити навчальний рік.

Ми впоралися! Ми – одна команда, одна родина. Це довів останній рік, він також показав наш спільний потенціал і наші можливості. Прагну, щоб так було завжди. І вірю, що так буде. Адже світ належить оптимістам!

Сьогодні УБС НБУ – профільний вищий навчальний заклад із розгалуженою мережею структурних підрозділів (інститутів), акредитованих за четвертим рівнем. В Університеті працюють близько 800 осіб, навчаються більше ніж чотири з половиною тисячі студентів, 100 аспірантів і 11 здобувачів, а також понад 1 500 слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Проведено реорганізацію структурних підрозділів інститутів, створено 8 факультетів, 28 кафедр, наукову бібліотеку, відділ аспірантури та докторантури, видавництво, реорганізовано регіональні центри підвищення кваліфікації тощо.

Редакція газети висловлює вдячність студентам ЛІБС УБС НБУ, котрі взяли участь у конкурсі на кращу назву університетської газети. Газета отримала назву «КУБ» (Кращий університет банкірів), яку запропонував студент третього курсу Ігор Кульчицький.

Нове – інколи просто забуте старе...

2008 року до складу першого в Україні науково-навчального комплексу «Економосвіта» увійшла Львівська державна фінансова академія. Таке рішення ухвалено на засіданні координаційної ради науково-навчального комплексу «Економосвіта», яке відбулося у Львові (у ЛІБС УБС НБУ) 27 травня.

Крім створення веб-сторінки та розроблення логотипу науково-навчального комплексу «Економосвіта», запровадження практики співпраці з питань погодження відкриття нових спеціалізованих рад і заснування нових фахових видань у західному регіоні з напрямку «Економіка та підприємництво», ухвалено також рішення про створення творчого колективу для написання кількатомного видання з основ економічних знань.

Директор Інституту регіональних досліджень НАН України д. е. н. В. С. Кравців, беручи участь в обговоренні звіту про діяльність комплексу в 2007 році, зауважив, що після виступу міністра освіти і науки України Івана Вакарчука на підсумковій колегії МОНУ до Інституту регіональних досліджень НАН України, як до єдиної наукової установи НАНУ з економіки в західному регіоні, надійшло дуже багато пропозицій про співпрацю від навчальних закладів різних рівнів акредитації. Тож, говорячи про те, що науково-навчальний комплекс «Економосвіта» діє ще з 2003 року, можна сказати й про далекоглядність його засновників, які практично передбачили ситуацію, яку декларують зараз постулати Болонського процесу, а саме те, що класичний університет, з одного боку, передбачає науково-дослідну частину, тобто науковий центр, і з другого – тісний зв'язок з підприємствами, практикою.

Ідея створення такого паритетного конгломерату, тандему освіти, науки і практики виникла 2003 року, після апробації навчально-виробничого комплексу «Західбанкосвіта», створеного 1996 року на базі Львівського інституту банківської справи НБУ (тоді – Львівський банківський коледж НБУ). Так, Мар'ян Іванович Долішній – на той час директор ІРД НАНУ і Тамара Степанівна Смовженко – ректор УБС НБУ (2003 року – директор Львівського банківського інституту НБУ) були ідейними рушіями, натхненниками і основними учасниками створення тієї «Економосвіти», яка є, активно діє й перспективно розвивається до нині. Тож ми звернулися до ректора з тим, щоб отримати відповіді на деякі питан-

ня про останні досягнення науково-навчального комплексу.

– Тамаро Степанівно, що саме передбачає стратегія вищої освіти України в умовах Болонського процесу?

– Стратегія розвитку вищої освіти України в умовах Болонського процесу передбачає створення інфраструктури, яка дозволить вищим навчальним закладам максимально реалізувати свій індивідуальний потенціал у плані задоволення високих вимог Європейської системи знань та адаптувати систему вищої освіти України до принципів, норм, стандартів і основних положень європейського простору вищої освіти, прийнятних і ефективних для нашої держави і суспільства. Адже, оцінюючи рейтингові позиції України щодо якості освіти, її практичної та наукової компонент на основі даних *World Economic Forum* за 2007 рік, можна зробити висновки щодо тісної залежності якості освіти від розвитку співробітництва між університетами та підприємствами, а також збереження значного відставання України від країн – лідерів інноваційного розвитку. А для країн з високим рівнем конкурентоспроможності національних економік характерним стає перехід до інтенсивного використання висококваліфікованої робочої сили, більш гнучкої у сфері прийняття рішень і процесів адаптації до нових технологій. Тому сьогодні особливе місце в розвитку системи освіти, зокрема економічної, відводиться поглибленню співпраці та кооперування навчальних закладів і наукових установ, широкому залученню до навчально-виховного процесу і дослідницької роботи

в навчальних закладах учених Національної академії наук та галузевих академій (Концепція державної програми розвитку освіти на 2006–2010 роки).

– Чи можемо стверджувати, що ННК «Економосвіта» – реальний приклад співпраці академічної науки з вищими закладами освіти?

– Так, можемо. Нагадаю, «Економосвіта» – це добровільне об'єднання вищих навчальних закладів і наукових установ, створене з метою забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців економічного профілю; організації спільних наукових досліджень та апробації їх результатів; проведення наукових заходів (конференцій, семінарів), підготовки наукових кадрів, методичної та видавничої діяльності, розвитку міжнародного співробітництва. І «Економосвіта» – перший в Україні такого роду науково-навчальний комплекс. Досвід роботи комплексу «Економосвіта» впродовж 2003–2008 років, вважаю, і є таким хорошим прикладом.

– Чим позиціонувався комплекс у 2007 році?

– Про успішну та результативну діяльність науково-навчального комплексу «Економосвіта» у 2007 році свідчать такі факти. Формування університетів європейського типу, які поєднують наукову, освітню та виробничу-дослідницьку складову, передбачає розширення мережі філій кафедр на підприємствах і організаціях різних організаційно-правових форм. У 2007 році кількість функціонуючих філій кафедр загалом у комплексі становила 15 одиниць, з них: 2 – в ІРД, 2 – в органах державного управління, 5 – у державних і комерційних фінансових установах, 3 – у банках, 3 – на виробничих підприємствах. Їх діяльність дозволила вдосконалити та розробити нові навчальні курси та спецкурси, щоб оптимально врахувати вимоги працевдавців до підготовки випускників.

У рамках підготовки наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів – членів комплексу поєднують зусилля у виконанні та апробації дисертаційних досліджень. Так, 2007 року в ІРД НАНУ захистили дисертації 4 працівники і здобувачі ЛІБС УБС НБУ, 2 – ЛДФА, 1 – ТНЕУ. У той же час 3 працівники ТНЕУ захистили кандидатські дисертації в НУ «Львівська полі-

техніка», 1 працівник ЛКА захистив дисертацію в ТНЕУ. А в рамках цільової підготовки аспірантів і докторантів 7 працівників ЛІБС УБС НБУ набувають вищої кваліфікації в ІРД, 3 – в НУ «Львівська політехніка». ЛДФА здійснює цільову підготовку кадрів в ІРД (троє), ЛКА (двоє), НУ «ЛП» (1 особа), ТНЕУ (1 особа).

У рамках співпраці на рівні спеціалізованих вчених рад дев'ятеро вчених установ-партнерів входять до складу спеціалізованих вчених рад ІРД НАН України, четверо провідних вчених ІРД НАН України – до складу спеціалізованих вчених рад інших установ – учасників комплексу. У спеціалізованій раді Д 35.052.03 у НУ «Львівська політехніка» працюють 3 вчені установи – учасники комплексу, до роботи спеціалізованих вчених рад ТНЕУ залучено 3 науковців установ-партнерів.

У рамках залучення до викладання спеціалізованих дисциплін, керівництва магістерськими роботами, а також їх рецензування в інших закладах – учасниках комплексу науковців і науково-педагогічних працівників 11 науковців ІРД НАН України працювали за сумісництвом викладачами в навчальних закладах комплексу, у ЛІБС УБС НБУ залучено до навчального процесу 20 осіб, у НУ «Львівська політехніка» – 29 осіб, у ЛДФА – 6 працівників інших установ – учасників комплексу.

У рамках спільної видавничої діяльності, а саме спільної підготовки підручників, навчальних посібників і монографій у 2007 році за активної співпраці вчених та науково-педагогічних працівників комплексу опубліковано понад 70 підручників та навчальних посібників, видано 65 монографій. ІРД та ЛІБС УБС НБУ спільно підготували та видали 2 збірники наукових праць, усього у 8 збірниках наукових праць ІРД НАНУ опубліковано 85 наукових статей учених з установ-партнерів. Загалом, у періодичних наукових виданнях, засновниками яких є учасники комплексу, 2007 року опубліковано понад 200 наукових статей за авторства та співавторства працівників установ – учасників комплексу.

У рамках співпраці та спільного виконання бюджетних та госпдоговірних науково-дослідних тем науковці з ЛІБС УБС НБУ, ІНЕМ НУ «Львівська політехніка» та ІРД НАНУ виконували 8 науково-дослідних тем.

У 2007 році проведено 7 міжнародних, щонайменше

8 всеукраїнських і міжвузівських наукових конференцій, організаторами та співорганізаторами яких стали учасники науково-освітнього комплексу «Економосвіта». Тільки в ЛІБС УБС НБУ відбулося 12 семінарів і круглих столів, у тому числі 6 засідань постійно діючого науково-практичного семінару спільно з ІРД «Проблеми формування і розвитку банківської системи України та механізми їх вирішення».

У галузі міжнародного науково-навчального співробітництва учасники комплексу забезпечують організацію та проведення спільних наукових досліджень із закордонними вченими, участь у міжнародних науково-практичних конференціях, симпозиумах, семінарах, обмін науково-дослідною літературою та інформацією, а також організацію навчання студентів за міжнародними програмами. Так, НУ «Львівська політехніка» співпрацює із закордонними партнерами в рамках 21 угоди про творчу співпрацю, у ТНЕУ у 2007 році здійснювалось виконання 3-х міжнародних проектів у галузі інформаційних технологій та 7-ми міжнародних освітніх проектів, УБС НБУ торік започаткував практику і стажування студентів у банках Німеччини.

– Як Ви оцінюєте діяльність комплексу, зокрема за останній рік?

– Хочу відзначити доцільність та ефективність функціонування об'єднання. Але бачу нагальність у подальшому вдосконаленні освітньо-наукової інфраструктури, інтенсифікації фундаментальних і прикладних наукових досліджень у вищих навчальних закладах і наукових установах, упровадження наукових результатів у навчальний процес, формування змісту освіти на основі новітніх і технологічних досягнень, активізації роботи в галузі спільного міжнародного науково-навчального співробітництва.

– Тамаро Степанівно, упевнена, що Ви знаєте про ті проблеми, які, можливо, є в роботі комплексу і вже маєте план дій щодо їх усунення?

– Так, дійсно, попри вагомні результати діяльності, проблеми все ж є. По-перше, це не достатньо ефективна робота філій кафедр. Хоч кількість філій кафедр у фінансових і нефінансових установах і організаціях щороку зростає, проте якість їхньої роботи залишається низь-

кою. Як правило, така діяльність є несистемною, а тримається виключно на ініціативі окремих осіб. Необхідно зробити цей напрям дієвим, розробити та погодити плани роботи філій, уникати формального підходу.

Друга проблема стосується спільної видавничої діяльності. Якщо проаналізувати, то за цей період часу учасниками комплексу за широкого кола авторів не створено жодного підручника і посібника з грифом МОН України. Трохи краща ситуація з видавництвом колективних монографій, але і цей напрям видавничої діяльності необхідно активізувати в майбутньому.

По-третє – стажування викладачів. Якщо в попередні роки цей напрям розвивався активно, то 2007-го темпи значно знизилися. Приміром, стажування викладачів учасників комплексу Львівського регіону в Тернопільському національному економічному університеті не відбувалося. Не зафіксовано також і проведення стажування професорсько-викладацького складу львівських закладів – учасників комплексу в ІРД НАН України, хоча в попередні роки таке стажування відбувалася досить активно. На це слід звернути увагу.

Четверту проблему бачу в напрямі виконання науково-дослідних тем. Хотілось би, щоб до виконання спільної наукової тематики залучалося більше коло науковців з більшої кількості закладів – учасників комплексу. Аналіз засвідчує, що над виконанням наукових розробок працюють, як правило, науковці 2-х закладів-учасників. Активізація цього напрямку роботи в майбутньому сприятиме розширенню комплексності проведення наукових досліджень.

– Куди спрямовуватимете основні зусилля в майбутньому?

– У наступному періоді (2009–2011 р. р.) необхідно активізувати роботу в галузі нових технологій навчання, науково-методичного забезпечення дисциплін, організації спільних наукових досліджень та апробації їх результатів, спільного міжнародного науково-навчального співробітництва відповідно до Концепції економічної освіти в Україні та для реалізації основної мети науково-навчального комплексу «Економосвіта».

– Дякую за інтерв'ю.

Розмову вела Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Корпоративна соціальна відповідальність: аспекти взаємодії із сучасним суспільством

Фото Максима ГНІПА

Григорій ХОРУЖИЙ,
проректор
з навчально-виховної
роботи
УБС НБУ,
доктор філософських наук,
професор.

Ринкова економіка об'єктивно вимагає і створює передумови для соціальної взаємодії влади, бізнесу та суспільства, без чого вона не може бути ефективною і належним чином сприяти формуванню демократичних засад. Водночас, такий діалог сприяє оптимізації ринкових відносин, проте потребує необхідних передумов, готовності до нього соціальних партнерів, наукового опрацювання проблеми. Значення соціальної поведінки бізнесу зростає в контексті необхідності реформування економіки та вирішення актуальних соціальних проблем, що потребує не лише участі держави, а й відповідального ставлення бізнесу.

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) виступає своєрідним критерієм оцінки діяльності компаній з точки зору інтересів суспільства. Останнім часом тема соціальної відповідальності – наскрізний камінь діяльності багатьох вітчизняних компаній і корпорацій, наукових досліджень та активного обговорення в ЗМІ. І Університет банківської справи не стоїть осторонь. Так, саме тему соціальної відповідальності було обрано для обговорення другого засідання Дискусійного клубу. Нам стало відомо, що проректор з виховної роботи УБС НБУ Григорій Фокович Хоружий почав працювати над темою проблем та перспектив упровадження корпоративної соціальної відповідальності в нашій країні. Тож ми вирішили розпитати в Григорія Фоковича про передумови та засади, які спонукали суспільство до зростання зацікавленості до цього соціального явища.

– Григорію Фоковичу, тож чим зумовлений такий ажіотаж навколо теми КСВ?

– Важливість вивчення та впровадження корпоративної соціальної відповідальності зумовлена сучасними тенденціями формування соціальної ринкової економіки і громадянського суспільства, трансформацією системи цінностей, де соціальна відповідальність відіграє інтегруючу роль і є одним з регуляторів суспільства, зростанням соціально відповідальної діяльності суб'єктів економічного життя.

– Які є трактування цього поняття?

– Перш за все, відповідальність як філософсько-соціологічне поняття відображає об'єктивний, історично конкретний характер взаємин між особистістю, колективом і суспільством з точки зору свідомого здійснення взаємних вимог. Отже, з практичного погляду, йдеться про реакцію суб'єктів соціально-економічного і політичного життя на реальні проблеми і виклики. Здебільшого формулюють і висувують свої вимоги до бізнесу суспільство, держава, профспілкові та інші громадські організації, а також церква. Одним з перших питань про соціальну відповідальність бізнесу

поставив Ендрю Карнегі, який запропонував два базові положення становлення і функціонування цього явища – принцип благодійності і принцип служіння.

Поняття корпоративної соціальної відповідальності можна трактувати двояко. Річ у тім, що є трактування в позитивному і негативному сенсах. Так, категорія відповідальності розглядається в позитивному сенсі, коли йдеться про усвідомлення обов'язків перед суспільством і необхідності їх виконання, а також про відповідну інтерпретацію вчинків. Негативний же аспект поняття означає відповідальність за вчинені

в минулому дії, пов'язані з порушенням моральних і правових норм, і стосується взаємин певного суб'єкта і суспільства, держави, організації тощо. Саме з їх боку може виникнути негативна соціальна реакція щодо відповідного суб'єкта.

Утім, люди можуть по-різному ставитись до такої реакції і своєї відповідальності перед певним соціальним утворенням. Але тут ми вже говоримо про моральну відповідальність, яка пов'язана зі свободою волі та без якої не можлива реалізація як індивідуальної, так і корпоративної відповідальності. Оскільки відсутність свободи не дозволяє усвідомлювати свою відповідальність, самостійно приймати рішення і здійснювати певний вибір поведінки.

Корпоративна соціальна відповідальність нерідко сприймається як необхідність діяти відповідно до чинного законодавства. Утім, різновидами корпоративної соціальної відповідальності як інтегративного утворення виступають не лише юридична, а й, скажімо, моральна, громадянська, господарська, адміністративна відповідальність, які охоплюють різні аспекти соціального життя. Отже, юридична відповідальність є лише видом КСВ, котра означає й обов'язок бізнесу діяти адекватно традиціям і правилам, потребам певних соціальних груп суспільства, відомств і організацій, попри те, що ці вимоги виходять за рамки безпосередніх економічних інтересів корпорацій. Тим самим компанії зміцнюють свою роль серед місцевих спільнот і церкви та позитивно впливають на свої взаємини з діловими партнерами. Кредитні інститути також зважають на рейтинги, що визначають соціальну відповідальність та екологічну свідомість компаній.

– Отже, можемо зробити висновок, що названі концептуальні підходи щодо визначення поняття корпоративної соціальної відповідальності доповнюють один одного і з різних боків відображають багатогранний процес взаємодії суспільства, держави та бізнесу. А чи є це якісь інтерпретації поняття КСВ?

– Так, звичайно. Варто назвати також теорію освіченого егоїзму, яка виходить з того, що корпорації, витрачаючи кошти на соціальні і благодійні програми, зменшують поточні прибутки, однак створюють сприятливе середовище для стабільного та ефективного розвитку в майбутньому. Тому поширеною є інтерпретація соціальної відповідальності як добровільного внеску бізнесу в розвиток суспільства в економічній, соціальній та екологічній сферах, що пов'язано з основною діяльністю компаній, але виходить за рамки обсягу, визначеного законодавством.

Така діяльність пов'язана також із збільшенням інвестицій у гуманітарний капітал. Тобто дедалі більше компаній усвідомлюють, що їхні дії в соціальній та екологічній сферах у кінцевому результаті сприяють підвищенню рентабельності. Підприємствам, які діють у дусі корпоративної соціальної відповідальності, вдається залучати й утримувати кращих фахівців, тим самим забезпечуючи собі певні переваги в технологічному змаганні та конкуренції з іншими фірмами.

– У чому ж полягає особливість відповідальності, якщо розглядати її як соціальне явище?

– Особливість відповідальності як соціального явища полягає в тому, що вона характеризує всі види діяльності бізнесу, пов'язані з виробництвом товарів і наданням послуг для людей, з точки зору їх якості та спрямованості на задоволення потреб суспільства. Повноцінна діяльність корпорацій потребує встановлення певних прав і взаємних обов'язків, упорядкованих взаємин у колективі та стосунків із навколишнім соціальним середовищем. Тому соціальна відповідальність бізнесу можлива за умови завчасно сформульованих вимог до нього з боку певних соціальних суб'єктів – суспільства, держави, громадських організацій, церкви та за наявності певної свободи.

– Якій меті повинна слугувати теорія, чи то концепція, корпоративної соціальної відповідальності?

– Теорія соціально відповідальної

поведінки підтримує прагнення бізнесу підвищити свій соціальний статус здійсненням благодійних і соціальних програм. Метою є розвиток суспільної активності, що виходить за рамки визначеної законом відповідальності. Отже, КСВ служить передумовою, щоб на добровільній основі інтегрувати соціальні інтереси і вимоги суспільства в підприємницьку активність і відносини з державою та громадськими організаціями. Ідеться також про забезпечення взаємної поваги в суспільстві, основних прав громадян, рівних шансів, справедливості, розвитку охорони здоров'я, освіти, науки і культури, а також належної якості товарів і послуг, довкілля тощо. Отже, корпоративна соціальна відповідальність має сприяти формуванню високої якості життя суспільства в цілому.

– Чи виокремлено якісь загальні моделі соціальної відповідальності бізнесу?

– Так, звісно. За оцінками російських учених, у РФ нині діють чотири загальні моделі соціальної поведінки бізнесу.

Перша – так звані містоутворювальні підприємства, які сформувалися в радянський період і значною мірою забезпечують життєдіяльність «міст-комбінатів».

Друга – добровільно-примусова модель, прикладом якої часто називають спорудження в Москві храму Христа Спасителя та схожих проєктів у різних регіонах Росії.

Третя – це торг, коли крупний бізнес намагається створити якесь велике підприємство, відкриту нову нафтову чи газову свердловину в обмін на певний соціальний проєкт, вирішення проблеми навколишнього середовища, допомогу місцевій громаді тощо.

Четвертою є модель соціального партнерства, що застосовується не так часто, як три попередні, але вважається досить перспективною.

– Отже, як бачимо, трактування поняття – різні. А як щодо їх реалізації?

– Оцінка наведених вище моделей і реальної соціальної практики показує, що соціальна відповідальність

бізнесу, наприклад, у Російській Федерації та в країнах Заходу і трактується, і реалізується по-різному. Так, наприклад, російські підприємці у зміст соціальної відповідальності та соціальної звітності вкладають, перш за все, одноразові проекти, що використовуються здебільшого як інструмент управління репутацією, часто в контексті PR-стратегій.

Вважається, що російський бізнес усе більше відчуває незбалансованість своїх зв'язків із суспільством і цей дисбаланс не можна виправити лише відповідними PR-заходами. Водночас, поглиблюється негативне сприйняття суспільством крупного бізнесу, який, домовляючись з владою, фактично ігнорує суспільство. Само по собі накопичення грошей у нинішніх умовах визнається справою несправедливою, а ще більше – концентрація «неправедних грошей».

– У Ваших відповідях прозвучав ще один термін – соціальна відповідальність бізнесу. Григорію Фоковичу, як Ви трактуєте це поняття?

– Соціальна відповідальність бізнесу означає його здатність не лише добровільно діяти в інтересах суспільства, а й передбачати соціальні наслідки своїх дій, добровільно узгоджувати свої інтереси з потребами суспільства. Тобто корпорація чи інший суб'єкт вільно обирає відповідну модель поведінки, її оптимальний варіант. Утім, КСВ потребує також відповідальності суспільства та держави перед бізнесом.

– Як взаємоп'єднується відповідальність суспільства та держави перед бізнесом у нас, в Україні, чи є тут діалог?

– Річ у тім, що саме КСВ виступає однією з передумов продуктивного діалогу бізнесу із суспільством і державою. Але діалог бізнесу з державою та суспільством ускладнюється різним баченням соціальних проблем, неоднаковими очікуваннями та наявними ресурсами. Позиція держави в період становлення ринку в умовах нездатності повною мірою фінансувати розв'язання соціальних проблем та питань довілля зумовлена відсутністю можливостей, обмеженістю бюджетних коштів. Брак належної відповідаль-

ності, зрозуміло, не сприяє налагодженню діалогу, оскільки немає адекватного розуміння проблем та волі до їх розв'язання, а як наслідок і пошуку партнерів. Можливо, що активність паралізують колосальні масштаби проблем та кошти для їх вирішення.

Так, наприклад, за деякими оцінками, на повну нормалізацію лише екологічної ситуації в Україні необхідно віднайти близько 300 млрд дол. США. Отже, ідеться, з одного боку, про заміщення бюджету і, водночас, залучення до участі в національних проектах провідних компаній, фондів, асоціацій тощо. Проте держава ще не готова до створення відкритого конкурентного ринку соціальних послуг. Таким чином, бажаною і відносно реалістичною моделлю відносин є взаємодія держави, суспільства і бізнесу як рівноправних партнерів, причому держава має створювати правові гарантії і прозорість правил та спільних дій на ринку соціальних послуг.

У рамках Топ-Форуму були презентовані результати досліджень, проведених Reputation Institute Global Pulse у 2008 р. в Україні. За підсумками опитування, до п'ятірки лідерів увійшли компанії Рошен (80,82 бала), Київстар (75,76 бала), Nestle (73,07 бала), Procter&Gamble Ukraine (71,72 бала) і ПриватБанк (71,55 бала). При цьому вимірювався рівень поваги, довіри і прихильності до компаній з боку споживачів.

– Зрозуміло, що довіру з боку споживачів формує не тільки КСВ цих компаній, а й ще один бік цього поняття – моральний?

– Так, дійсно. Моральна відповідальність бізнесу є важливою, хоча моральні вимоги до корпорацій з боку суспільства не спрямовані на досягнення ними якихось конкретних результатів, матеріальних благ тощо, а мають на меті слідування загальним нормам і принципам, яких фірми повинні дотримуватися в різних сферах своєї діяльності. Водночас у моралі оцінюється не тільки практична діяльність корпорацій, а й мотиви, наміри їхньої стратегії, цінності, якими вони керуються. Усе

це зумовлено тим, що в моральних нормах відбиваються потреби та інтереси суспільства, які сформувалися в контексті значного історичного досвіду, і тому з позиції таких норм розглядаються цілі поступків людей та методи їх досягнення.

– Але, певно, є якісь чинники, які стримують поширення корпоративної соціальної відповідальності?

– Так, є. Серед них – деформована система цінностей, егоцентризм, небажання брати відповідальність за процеси, що відбуваються в різних сферах суспільства, і прагнення зосереджуватися лише на задоволенні власних потреб. Особливостями формування КСВ була первинна приватизація, результатом якої стала специфічна структура корпоративної власності, відсутність належної правової бази, інституційної інфраструктури, незначне скорочення впливу центрального державного апарату з одночасним посиленням повноважень місцевих органів влади. Вказані та інші чинники негативно вплинули як на соціальну ситуацію, так і на формування корпоративної соціальної відповідальності.

Поширеним є звужене розуміння соціальної відповідальності, яка зводиться до правової відповідальності лише за дії, що суперечать чинному законодавству, загальноприйнятими нормам і правилам. Таким чином, ігнорується, що КСВ є багатограним соціальним явищем, вивчення якого має здійснюватися через осмислення всіх складових цього поняття, визначення його в системі цінностей сучасного суспільства на основі певних критеріїв. Варто назвати й участь у життєдіяльності суспільства і вирішенні його проблем, включеність корпорацій у життя місцевих громад, взаємопроникнення ціннісних орієнтацій корпорацій та соціуму, поєднання соціальної відповідальності і свободи.

– Зрозуміло, що КСВ є свідченням певного рівня усвідомлення наявних проблем та готовності діяти відповідно до певних вимог суспільства, держави, громадськості та церкви. Тож можемо стверджувати, що КСВ, як комплексне явище, потребує різ-

нобічного вивчення його структури, сукупності відносин між корпораціями, з одного боку, та суспільством, державою, діловими партнерами, громадськими організаціями, церквою тощо – з іншого. Отже, що ж нам усім дає формування корпоративної соціальної відповідальності як системного явища?

– Формування корпоративної соціальної відповідальності як системного явища, що відображає цінності, традиції, законодавчі норми, є, водночас, умовою подолання кризи сучасного суспільства, деформації його духовності та моралі. Важливо, щоб український бізнес, особливо, враховуючи широку присутність представників великих компаній у Верховній Раді, брав на себе відповідальність за розвиток країни та окремих сфер і регіонів. Корпоративна соціальна відповідальність вимагає від підприємств прозорості діяльності, періодичної звітності перед громадськістю. Становлення КСВ стимулює також формування відповідального громадянського суспільства, яке здатне формулювати свої потреби і вимоги, вести діалог з державою та бізнесом. У процесі такої взаємодії змінюється і держава, адже органи влади мусять відкрито обговорювати наявні проблеми, звітувати про зроблене, визнавати недоліки та спільно визначати плани на майбутнє.

Отже, що корпоративна соціальна відповідальність не є вродженою характеристикою, а результатом впливу певних соціальних умов на конкретну особистість або відповідну економічну чи соціальну структуру. У той же час сама КСВ є соціокультурною якістю, механізмом регулювання суспільних відносин, що характеризується системою потреб і цінностей, певним рівнем свідомості, активності, динамізмом, рівнем цілеспрямованості суб'єктів соціального та економічного життя.

– Бажаю Вам успіхів у подальших напрацюваннях цієї надзвичайно цікавої та актуальної теми та реалізації Ваших задумів. Дякую за відповіді.

**Розмову вела
Лариса КОЗАНКЕВИЧ.**

Наша гордість – наші кадри

Уперше в історії Університету проведено Конкурс на кращого викладача і кращого викладача-науковця.

Нагадаємо, що Конкурс на кращого викладача проведено задля активізації навчально-методичної роботи науково-педагогічних працівників як найважливішого фактора формування високого рейтингу Університету, сприяння творчим педагогічним пошукам, удосконаленню фахової майстерності викладача, створення у вищому навчальному закладі системи широкого залучення викладачів до участі в науково-методичній діяльності, поширення передового педагогічного досвіду. Метою проведення Конкурсу на визначення кращого викладача-науковця є активізація наукової роботи науково-педагогічних працівників як найважливішого фактора формування наукової школи Університету, створення у вищому навчальному закладі системи широкого залучення викладачів до участі в наукових програмах, проектній, конструкторській та інших формах науково-дослідної діяльності. Мета конкурсів та їхня ідея виправдали себе. Тож представляємо переможців конкурсу.

Переможець конкурсу «Кращий викладач УБС НБУ» – завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Інституту магістерської та післядипломної освіти Університету банківської справи Національного банку України, кандидат економічних наук, доцент Валерій Іванович ОГІЄНКО.

Валерій Іванович викладає дисципліни «Інвестиційне кредитування», «Операції центрального банку», «Корпоративне управління в банку». В. І. Огієнко – ініціатор створення Дискусійного клубу Університету та очільник його колегії.

У навчанні студентів широко використовує креативний підхід, зокрема, проводить практичні заняття у формі засідань акціонерних товариств, засідань ради директорів, використовуючи методи розгляду проблемних ситуацій, розв'язання кейсів.

Виступив співорганізатором та активним учасником круглих столів у рамках співпраці Університету з Міжнародною фінансовою корпорацією групи Світового банку в проєкті «Корпоративне управління в банківському секторі України».

Організував творчу зустріч студентів-магістрів із народним артистом України Б. Ступкою, провів поетичний вечір.

Має найвищий рейтинг серед викладачів.

Лауреати конкурсу – Лариса Іванівна Чабак, Галина Іванівна Берегова, Ірина Вікторівна Карпова, Сергій Володимирович Діденко.

Кращий викладач-науковець – доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України Богдан Іванович ПШИК.

Б. І. Пшик працює у ЛІБС УБС НБУ на кафедрі банківської справи з 2000 року. 2004 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Механізм інвестування підприємницької діяльності (регіональний аспект дослідження)» в Інституті регіональних досліджень НАН України. 2007 року отримав учене звання доцента.

Богдан Іванович – керівник магістерської програми «Управління банківськими інвестиціями». Викладає навчальні дисципліни:

- «Ситуаційне моделювання діяльності банку»;
- «Інвестиційне кредитування»;
- «Фінансовий менеджмент у банку»;
- «Фінансові інвестиції банків».

Упродовж роботи у Львівському інституті банківської справи Університету банківської справи НБУ опублікував 7 навчальних посібників, 1 монографію, 2 наукові доповіді, 35 статей у фахових виданнях, 37 – в інших виданнях (у т. ч. 1 – за кордоном), 15 навчально-методичних розробок.

Почесні звання лауреатів Конкурсу отримали:

Олександр Іванович Барановський, Володимир Георгійович Сословський, Наталія Володимирівна Ткаченко, Світлана Валентинівна Шубіна, Зоя Едуардівна Скринник, Галина Ярославівна Стеблій, Роман Андрійович Семів.

Вітаємо переможців Конкурсу та бажаємо їм подальших досягнень!

Валерій Іванович ОГІЄНКО

Богдан Іванович ПШИК

Формування наукової школи Університету

Олександр Іванович
БАРАНОВСЬКИЙ,
проректор з науково-дослідної
та інноваційної роботи УБС НБУ,
доктор економічних наук,
професор.

Створення наукової школи Університету «Банківництво в системі сталого економічного розвитку», розширення фундаментальних і прикладних наукових досліджень шляхом перегруповування наявного наукового потенціалу та забезпечення дослідників сучасним обладнанням і програмними засобами, організація замовлень на наукові дослідження, відкриття університетських наукових тем, урахування потреби Національного банку України, держустанов, комерційних банків, небанківських фінансових установ – ось неповний перелік основних напрямів наукової діяльності Університету банківської справи Національного банку України.

Щодо наукових досліджень в УБС НБУ (на основі підсумкового моніторингу 2006/2007 н. р.)

Наукова діяльність в УБС НБУ спрямована: на розробку і захист наукових ідей; комплексне, колективне виконання крупних наукових завдань; використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; розповсюдження знань; підготовку молодих вчених і є одним із основних напрямів діяльності Університету. Виходячи зі специфіки функціонування, наукова школа, що розвивається в УБС НБУ, за своєю формою є науково-освітньою.

В УБС НБУ працюють 38 докторів і 175 кандидатів наук, 32 співробітники мають учене звання професора, 126 – доцента. Серед них – відомі в Україні науковці, яких можна вважати засновниками наукових шкіл (напрямів), що підготували учнів – докторів і кандидатів наук, мають визнані науковою громадськістю монографії, підручники, навчальні посібники й статті. Науково-педагогічні працівники УБС є членами науково-методичних комісій Науково-методичної ради МОН та експертних комісій ДАК і ВАК, виступають офіційними

опонентами на захистах кандидатських і докторських дисертацій. Науково-педагогічні працівники УБС мають патенти на винаходи.

Наукові дослідження в УБС проводяться за такими основними напрямами:

- теоретичні аспекти розвитку фінансового сектора в трансформаційній економіці;
- фінансові посередники та їх вплив на розвиток вітчизняної економіки;
- оцінка конкурентоспроможності банківської системи України та шляхи її підвищення;
- регіональні аспекти розвитку банківської системи;
- інтеграційні процеси в банківській сфері;
- зарубіжний досвід правового регулювання створення та функціонування банківських об'єднань;
- проблеми та перспективи розвитку фінансових ринків в Україні;
- фінансово-кредитне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності;
- методологічні аспекти управління фінансовими потоками, обліковою політикою і оподаткуванням суб'єктів господарювання;
- облік фінансових інструментів;

- проблеми створення та функціонування електронних платіжних систем;
- соціально-економічні аспекти розвитку України в контексті глобалізаційних та євроінтеграційних процесів;
- фінансова безпека держави, суб'єктів підприємництва та фінансових інститутів;
- інформатизація та інформаційна безпека в банківській сфері;
- економіко-математичне моделювання в банківництві;
- кадровий потенціал банків України: формування, функціонування та тенденції розвитку;
- проблеми сучасної освіти в Україні.

У 2006/2007 н. р. в УБС НБУ на замовлення Національного банку України завершено дослідження (повністю або частково за відповідними етапами) за **12 науково-дослідними роботами**, а також виконано **6 ініціативних**. УБС НБУ встановив ділові взаємовідносини з Інститутом економіки та прогнозування НАН України, Інститутом регіональних досліджень НАН України, Науково-дослідним центром індустріальних проблем розвитку НАН України.

У 2006/2007 н. р. співробітники УБС НБУ захистили **3 докторські** і **5 кандидатських дисертацій**. За навчальний рік організовано і проведено **14** науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, засідань координаційних рад.

Працівники УБС узяли участь у **159** наукових конференціях, семінарах, круглих столах, де виступили з доповідями з актуальних проблем розвитку вітчизняної банківської системи, її реформування в контексті впливу на ці процеси вступу України до СОТ та інтеграції нашої країни до ЄС.

У рамках постійно діючого семінару ІРД НАН України та ЛІБС УБС НБУ «Проблеми формування і розвитку банківської системи України та механізм їх вирішення» проведено 6 семінарів. Проводились засідання науково-методичної ради, День науки та виставка наукових досягнень, Тиждень науки в рамках Фестивалю науки УБС НБУ.

Молодий науковець ХІБС УБС НБУ одержав перемогу на щорічному обласному конкурсі «Найкращий молодий науковець Харківщини».

В інститутах УБС НБУ проводилась студентські наукові заходи, зокрема:

- ✓ VII Всеукраїнська студентська науково-практична конференція (спільно з Львівським національним університетом імені Івана Франка та Феодосійською фінансово-економічною академією) «Теоретичні та прикладні аспекти аналізу фінансових систем» (26–27 квітня 2007 р., м. Львів);
- ✓ VII відкрита Міжвузівська наукова конференція студентів та аспірантів (спільно з Феодосійською фінансово-економічною академією) «Інвестиційні ресурси відтворювальних процесів в умовах глобалізації економіки» (26–29 червня 2007 р., м. Феодосія);
- ✓ Конкурс студентських наукових робіт Львівського

банківського інституту НБУ (кафедральний тур: 20 березня – 20 квітня 2007 р., загальноінститутський тур: 21 квітня – 21 травня 2007 р.);

- ✓ Другий етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Банківська справа»;
- ✓ Міжвузівська науково-практична конференція студентів і молодих учених «Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції» (1–2 квітня 2007 р.).

За 2006/2007 навчальний рік в УБС НБУ **підготовлено 593 наукові публікації**, у т. ч. **15** монографій, **51** підручник і навчальний посібник (у т. ч. **15** з грифом МОНУ), **3** препринти, **5** збірників наукових праць, **4** збірники студентських наукових праць (опубліковано 252 статті).

За звітний період співробітниками Університету пропоновано **19** дисертаційних робіт. Підготовлено **60** рецензій на монографії, навчально-методичні посібники, наукові статті, **51** відгук на автореферати дисертацій.

У рамках Єдиного тематичного плану наукових досліджень Національного банку України на 2008 р. науково-педагогічними працівниками УБС НБУ здійснюються дослідження за 11 науково-дослідними темами.

Окрім того, інститути УБС НБУ сьогодні виконують вісім **ініціативних НДР**.

Загалом за останні роки в Університеті виконано НДР на суму близько 1,5 млн грн.

В Університеті підготовлено пропозиції щодо формування Єдиного тематичного плану наукових досліджень Національного банку України на 2009 рік. Передбачається виконання 5 НДР на замовлення департаментів НБУ і 6 ініціативних НДР.

Результати виконаних Університетом науково-дослідних тем впроваджуються в практику роботи Національного банку України. Зокрема, у ході досліджень науково-педагогічними працівниками Університету:

- запропоновано механізм розрахунку VaR-показника при оцінці валютних і ринкових ризиків банку; надано пропозиції щодо удосконалення процесу внутрішнього аудиту в банку з метою підвищення його фінансової стійкості на ринку, які використовуються Департаментом методології банківського регулювання та нагляду НБУ;
- розроблено нову методологію оцінки активів і пасивів банку з урахуванням фактора часу, яка базується на розрахунках ефективної ставки відсотка; запропоновано моделі та сформульовано вимоги до програмно-інформаційного комплексу підсистем «Методичне забезпечення» та «Карта ризиків» АІС «Аудит» НБУ на основі інформаційного аналізу та аналізу технічних характеристик закордонних і вітчизняних розробок, винаходів і патентів; розроблено та апробовано методику використання ефективної процентної ставки в обліку фінансових інструментів банків. Ці результати впроваджено в практику роботи Департаменту бухгалтерського обліку НБУ;

(Закінчення на 13 стор.)

Програми MBA в УБС НБУ: відкриття та перспективи

Ірина Семенівна КРАВЧЕНКО,
проректор з навчально-
методичної роботи УБС НБУ,
доктор економічних наук.

Не потрібно зайвий раз декларувати, що основна мета кожного вищого навчального закладу, і зокрема Університету, – це задоволення потреб української фінансово-кредитної системи в елітних професійних кадрах нової генерації. Але наскільки витребувані будуть ці кадри та чи буде стабільним попит на них, чи є перспективи в їхньому працевлаштуванні та кар'єрному зростанні? На ці та інші питання відповіла проректор з навчально-методичної роботи УБС НБУ, доктор економічних наук, професор Ірина Семенівна Кравченко.

Ірина Семенівна дослідила ринок банківських послуг в Україні та на основі цих досліджень зробила науково обґрунтовані прогнози, які й представила колегам на засіданні вченої ради Університету.

Узявши за основу дослідження динаміку основних макроекономічних показників України за 2000 – 2015 рр., професор зробила такі висновки:

- у 2008–2015 рр. банківський сектор буде найдинамічнішим сектором в економіці України;
- якщо основні макроекономічні показники зростуть у середньому в 1,5 разу, то темпи зростання банківського сектору становитимуть 2,5–3,0 разу;
- чисельність банківських працівників зросте в 1,25 разу, а чисельність керівних кадрів – в 1,6 разу;
- загалом банківська система України за 2008–2015 рр. матиме додатковий попит на 22–25 тис. молодих керівних кадрів, матиме потребу в перепідготовці не менш ніж 30 тис. керівних кадрів;
- попит на кваліфікованих працівників може бути більшим з урахуванням того, що в структурі банківських послуг особливо швидко

розвиватиметься роздрібний блок.

Зважаючи на такі тенденції, а також задля розширення кола слухачів та збільшення конкурентоздатності випускників, в Університеті планують відкрити програми MBA (Master of Business Administration), а саме нову спеціальність 8.000013 «Бізнес-адміністрування», магістерська програма «Банківський менеджмент». Власне, в Університеті зараз розробляють навчально-методичні, наукові, інформаційно-технологічні матеріали для цих програм.

Головна мета програми – формування системи знань і вмінь для професійної діяльності у сфері управління бізнесом шляхом поєднання повноцінної фундаментальної економічної освіти з практичними навичками прийняття управлінських рішень, командної роботи, ведення переговорів, комунікації та презентації тощо.

Від класичної вищої освіти MBA освіта відрізняється тим, що MBA більше спрямовано на практику управління, тоді як класичні програми – на теорію.

Програма дає можливість підготувати управлінські кадри вищої

ланки, здатні вести ефективний бізнес, творчо розв'язувати проблеми, що виникають у процесі діяльності фінансово-кредитних установ, а також ознайомитися зі світовим досвідом у сфері менеджменту. Концепція навчання за такими програмами полягає в тому, що професійні та поведінкові компетенції формуються на основі використання сучасних освітніх технологій та активних методів навчання.

У чому ж переваги чи плюси, які отримає випускник такої програми? Відповідаючи на це питання, Ірина Семенівна наголосила, що випускник програми MBA володіє методами системного стратегічного мислення; оперує комплексом практичних інструментів управління бізнесом; підвищує свою професійну цінність і отримує можливість для кар'єрного зростання; володіє методами особистісної майстерності (публічні виступи, ділові комунікації, управління собою і своїми можливостями).

Визначено дисципліни базової підготовки, спрямовані на надання слухачам з різними базовими освітами фундаментальних економічних знань. Сюди входять: мікро-

та макроекономіка, економіка підприємств, прикладна статистика, фінанси, бухгалтерський облік, менеджмент, маркетинг і міжнародна економіка.

До **нормативних дисциплін**, які відображають сфери діяльності основних підрозділів фінансово-кредитної установи, увійшли: *стратегічне управління, фінансовий менеджмент, менеджмент персоналу, операційний менеджмент, маркетинговий менеджмент, інформаційні системи в менеджменті, управлінський облік, господарське право.*

Також визначено **дисципліни варіативної частини**. Крім систематизації отриманих знань, опанування цих дисциплін дає змогу визначитися з вибором спеціалізації. Саме дисципліни за вибором становлять на 40% курсів навчального плану за програмою МВА.

Дисципліни за вибором ВНЗ включають: *ризик-менеджмент, управління якістю, аналіз фінансових послуг, управління проектами, фінансовий менеджмент у банку, міжнародний банківський бізнес, корпоративне управління та соціальна відповідальність бізнесу, технології оптимізації діяльності банку, психологія управління і конфліктологія, управління змінами.*

Також визначено **дисципліни, які обирає сам студент**. Це: *іноземна мова (професійна), тайм-менеджмент, управління вартістю бізнесу та власності, бізнес-планування в банку, управління інвестиційним портфелем банку, роздрібний банківський бізнес, моделі прийняття рішень у банку, банківський фінансовий аналіз, інформаційні банківські технології.*

Підсумовуючи, Ірина Семенівна зауважила, що перспективою включення в навчальні плани цих програм стане співпраця з іноземними партнерами щодо реалізації спільних програм МВА, отримання випускниками двох дипломів: УБС НБУ та іноземного партнера. А отже, визнання диплома випускника Університету за кордоном та можливість будувати свою кар'єру в європейському фінансово-економічному просторі.

Формування наукової школи Університету

(Закінчення. Поч. на 11 стор.)

- розроблено рекомендації щодо ситуативних проявів прогнозування і оцінювання інвестиційних проектів, які використовуються Департаментом економічного аналізу і прогнозування НБУ;
- проведено статистичний аналіз і встановлено особливості та основні ризики впливу іноземного капіталу на функціонування банківської системи України. Ці результати впроваджено в практику роботи Дирекції з банківського регулювання та нагляду НБУ;
- розроблено Методичні рекомендації щодо використання модифікованих моделей банківської діяльності для моніторингу діяльності конкретного банку та стабільності банківської системи в цілому, які використовуються Департаментом банківського регулювання і нагляду НБУ;
- підготовлено концепцію, принципи побудови та моделі і вибрано технології створення адаптивного програмно-інформаційного комплексу підсистем «Навчальний центр» та «Цікава економіка» WEB-порталу НБУ;
- розроблено комп'ютерно-ефективні моделі, алгоритми та програмно-апаратні засоби адаптивних систем дистанційного навчання, що будуються за трирівневою архітектурою і працюють із урахуванням нормативно-правової бази України, упроваджено у вигляді інсталяції тестової версії підсистеми автоматизації планування та адміністрування підготовки, проведення аналізу результатів оцінювання та атестації персоналу в територіальному управлінні Національного банку України;
- підготовлено методичні рекомендації щодо вдосконалення кадрової політики в установах НБУ, які використано в роботі Управління НБУ у Львівській області.

Визначені Університетом стратегічні перспективи розвитку та розроблені практичні рекомендації щодо прогнозних розрахунків показників фінансового стану і фінансових результатів діяльності банків Харківського регіону використовуються Харківським банківським союзом.

На замовлення Львівського обласного управління ВАТ «Державний ощадний банк України» проаналізовано становлення та розвиток ощадної справи в Україні, визначено її роль і значення в економічному, соціальному розвитку країни в минулому і на сучасному етапі, вивчено міжнародний досвід ощадності.

У ході виконання НДР на замовлення Львівської обласної ради розроблено соціальну картку жителя. Апробація застосування системи підтвердила можливість її використання.

Розроблена методика аналізу та оцінки процесів формування розвитку малих і середніх банків дозволяє виявити традиційні ніші їх економічно-фінансової діяльності, пріоритети і ефективність надання ними банківських послуг, нарощення та використання ресурсної бази для забезпечення активізації вітчизняного малого та середнього підприємництва.

У рамках підготовки Концепції співпраці Української греко-католицької церкви з фінансовими інституціями з метою оптимального використання коштів розроблено навчальний курс «Управління фінансами парохії», який читається у Семінарії при УГКЦ.

Розроблений у ході виконання НДР комплекс методичних і програмних засобів дистанційного навчання на базі стендової версії автоматизованої банківської системи «Барс-Міленіум» упроваджено в навчальний процес Університету.

Отже, беручи до уваги результати фундаментальних і прикладних наукових досліджень, здійснених професорсько-викладацьким складом Університету, і їх впровадження у діяльність НБУ, банківських і небанківських фінансових установ, виробничих підприємств і органів влади різного рівня для практичного використання, можемо стверджувати, що фундамент для наукової школи УБС НБУ «Банківництво в системі сталого економічного розвитку» закладено.

Книга про науку: номінація

З чого починаються проблеми – від особистих до державних? Люди не хочуть думати, їх це вже не цікавить, не приваблює... Чи не модно, чи часу не вистачає. А як ми вибираємо літературу? Яку читати? Дехто з нас наївно думає, що це їхній власний вибір, а насправді... думка натовпу. Запитайте в сотні студентів, що цікавого вони прочитали останнім часом? Автори і назви книг повторюватимуться... Про що це свідчить? Ми стали залежними... непомітно.

Лариса КОЗАНКЕВИЧ,
Вікторія АРСЕНЮК.

Не надто важко здогадатися, що йдеться про літературу, у багатьох її проявах. Недавно у Львові закінчився 15-й Форум видавців. На Форумі було представлено чотири навчальні книги видавництва УБС НБУ – два навчальні посібники «Інформаційні системи і технології в банках» підготовлені Анатолієм та Валентиною Страхарчук і «Банківські операції» авторства Раїси Коцовської, Олександри Павлишин і Лариси Хміль. Також видавництво представило два підручники: «Фінанси підприємств» (автор – Ростислав Слав'юк) та «Наукознавство» (автор – Володимир Марцин). І один із них отримав персональну відзнаку президента Форуму видавців Олександри Коваль у рамках конкурсу «Українська книга – 2008», номінація – «Найсвоєчасніша книга року». Це підручник «Наукознавство» професора Володимира Марцина. Важко до кінця збагнути, що приховує ця назва. І ми звернулися до автора.

– Володимире Степановичу, що саме Ви хотіли висловити в цій книжці, у чому основна її мета?

– Усе людство можна розділити на дві великі групи: ті, яким ще рано вчитися, і ті, яким вчитися запізно. Без сумніву, учитися треба, але питання, коли починати, – відносне. І цей вік століттями змінювався: до 40-х років XX століття – з восьми років; із 60-х років XX століття – зі семи;

зараз у XXI сторіччі – із шестирічного віку. Раніше в середній та вищій школах були відповідні вікові обмеження, зараз вони врегульовані нормативно-правовими актами.

Питання, коли вже пізно вчитися – цілком індивідуальне. У 2007/2008 н. р. в Японії на перший курс Токійського гуманітарного університету було зараховано 93-річного японця і видано йому пільговий студентський квиток.

У той же час виникає питання, хто повинен вчитися? На Європейському континенті у 2008 році серед молоді да 14 років (пубертатів) таких, що не вміють ні читати, ні писати, майже 24%, натомість рахувати, особливо гроші, усі вони вміють. Звідси ще одне питання: кому і навіщо потрібна освіченість, наука і освіта в широкому розумінні слова? А відповідь нехай дадуть ті, хто не хоче вчитися.

– А чи всіх можна навчити, адже викладачі не завжди переконані, що навчити можна будь-кого?

– Якщо ділити всіх на дуже мудрих, немудрих, дурних і дуже дурних, то майже всі піддаються навчанню, за винятком наймудріших (індігофорджів) і найдурніших. Наймудріших на планеті зараз налічується до 140 тисяч, їхній вік – до 14 років. У той час, як кількість олігофренів (дебілів, ембіцилів, кретинів та ідіотів) збільшується. А навчанню вони не піддаються через те, що першим здається більшість усього вже відомо, другим – вони не здатні осмислити потребу в навчанні.

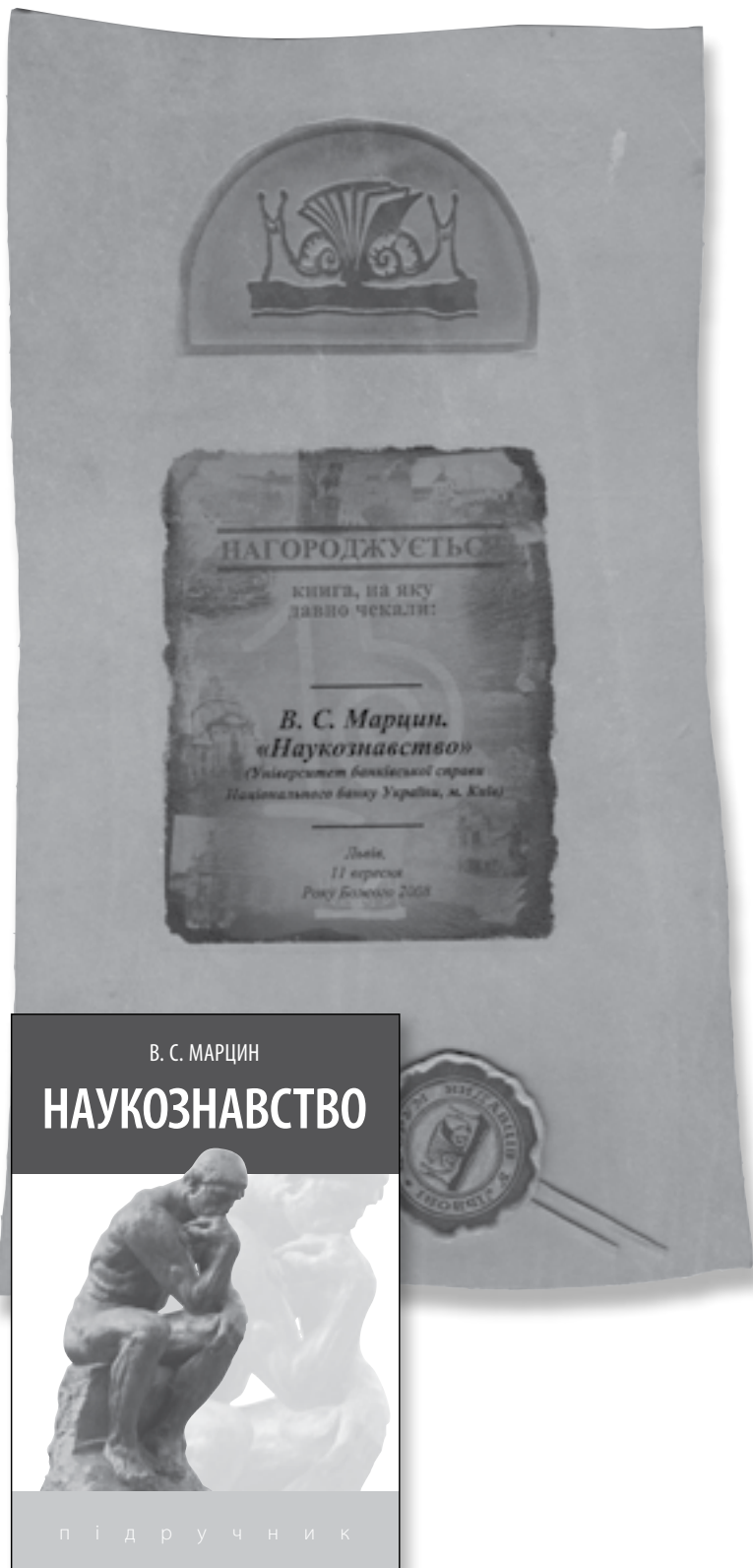
Викладачам доводиться працювати із золоту серединою, а для цього дуже важливим є усвідомлення необхідності викладання на фаховому рівні.

– То як Ви вважаєте, хто є основним у навчальному процесі?

– У V столітті до н. е. вулицями стародавніх Афин часто проходжувався чоловік, оточений натовпом зацікавлених людей різного віку. Він їм щось розповідав і ніхто не примушував слухати того бородатого і вусатого старця, але його слухали. То був Сократ. Учені стверджують, що в його манерах і схильностях не було навіть натяку на так звану «вчительську позу». Він знав чари слова.

А тому основою навчання є той, хто навчає, ті, кого навчають, і те, за допомогою чого здійснюється навчальний процес.

І як тут не згадати про книжку, про Форум книговидавців. Про якісні підручники, якісні знання, якісну економіку і, нарешті, про якісне життя. Якщо хочете дізнатися більше про вищесказане, прочитайте підручник «Наукознавство» Володимира Степановича Марціна.

До речі, це не перша робота професора, удостоєна такої високої відзнаки. Так, ухвалою Президії Академії наук вищої школи України від 16 грудня 2005 року завідувача кафедри фінансів ЛБІ НБУ, доктора економічних наук, професора, академіка Володимира Степановича МАРЦІНА удостоєно другої премії за монографію «Економічне регулювання ефективності господарської діяльності» в номінації «Краща монографія».

Наступну зустріч призначено – Білорусь...

Наталія Миколаївна ПАНТЕЛЄЄВА,
заступник директора
з наукової роботи
ЧІБС УБС НБУ.

Традиційно в травні в Черкаському інституті банківської справи проводять заходи до Дня науки, визначною з яких є, безумовно, наукова конференція студентів і аспірантів «Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів». З кожним роком розширюється коло питань, які обговорює студентська молодь, змінюється формат проведення, збільшується кількість учасників.

Чергова конференція відбулася 19–20 травня та об'єднала молодь вищих навчальних закладів України, зокрема інститутів Університету банківської справи НБУ, Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Білорусі.

Уперше конференція приймала гостей – білоруських студентів у рамках чинної двосторонньої угоди між Університетом банківської справи НБУ та Поліського державного університету (м. Пінськ, Білорусь).

Робота конференції проводилась згідно з програмою. Відкрили конференцію та побажали їй успішної роботи заступники директора ЧІБС О. Л. Проценко, Н. М. Пантелеєва, а також заступник декана Поліського державного університету Н. К. Веренич.

На пленарному засіданні увагу було зосереджено на актуальних проблемах розвитку банківської системи України, про що доповіли к. е. н., доцент кафедри банківської справи Г. М. Білокінь, викладач кафедри економічної теорії Л. О. Гаряга. Пошукові нових інструментів економічного моделювання і прогнозування була присвячена доповідь «Рекурентний аналіз фінансових ринків» студента III курсу спеціальності «Банківська справа» С. Піскуна, що особливо актуально в умовах поширення інтеграційних процесів, необхідності реагування на наслідки впливу кризових явищ на національну економіку.

Усі учасники конференції до її початку отримали збірник «Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів», до якого уві-

йшли доповіді учасників, яких було майже 90. Обговорення наукових доповідей активно пройшло на шести секційних засіданнях. Білоруські студенти доповіли про стан і проблеми банківської системи Республіки Білорусь, розвиток іпотечного кредитування, роздрібного банківського бізнесу та Інтернет-банкінгу, про особливості розвитку національної платіжної системи тощо.

Слід відзначити, що постійно зростає кількість учасників, які презентують свої наукові роботи англійською мовою, демонструючи вільне професійне володіння нею.

Конференція надала змогу представникам студентських наукових товариств обмінятися надбаннями, визначити пріоритети та цілі на майбутнє.

У рамках програми конференції студенти ознайомилися з історичними пам'ятками, побували в історично-краєзнавчому комплексі «Чигирин» – батьківщині Богдана Хмельницького, полюбувалися могутнім Дніпром, вдихнули свіжість лісів і парків Черкащини. Саме дотик до історичного минулого та природа надихнули студентів на імпровізований конкурс народної пісні, що підтвердило – для відкритих і щедрих душею людей немає кордонів.

Тому зворушливо було спостерігати, як не хотілося розлучатися студентам, як багато ще хотілося розповісти одне одному в останні хвилини. Але всі розуміли, що це ще тільки початок – початок довгої дружби, майбутніх спільних проектів.

Наступну зустріч призначено – Білорусь...

Сьома науково-практична студентська конференція, або Черкаси приймають гостей 19–20 травня в Черкаському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України відбулась VII науково-практична студентська конференція на тему: «Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів».

Варто зазначити, що конференція виявилась міжнародною – крім студентів УБС (тобто харків'ян, черкашан і львів'ян), із доповідями виступали студенти Поліського державного університету Республіки Білорусь. Після пленарного засідання відбулися секційні, де обговорювали актуальні на нинішній день питання у сфері фінансово-кредитної діяльності, стану економіки як України, так і Білорусі, а також шляхи і методи вирішення першочергових проблем, які виступають суттєвими недоліками та бар'єрами в подальшому ефективному розвитку економік обох держав.

Підбиття підсумків... Звучать імена переможців: Олег Карпенко – сертифікат III ступеня в секції «Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку в Україні», Володимир Чаплига – сертифікат II ступеня в секції «Обліково-аналітичне забезпечення фінансово-кредитної системи» та Оля Завидівська – сертифікат I ступеня в секції «Теоретичні засади та суперечності функціонування банківської системи України».

Спілкування зближує – це науковий факт, і ми не стали винятком, тим паче, що здружилися з надзвичайно цікавими та неординарними людьми. Дружба народів, так би мовити. А взагалі, зрозумілим стало те, що немає значення, звідки ти, якою мовою розмовляєш, яких традицій дотримуєшся – головне бути собою, таким(ою) особливим(ою) та цікавим(ою). От і все.

Юлія БОЛЮК,
студентка групи 202-БС ЛІБС.

**Результати
Всеукраїнського
конкурсу студентських
наукових робіт
з природничих,
технічних і гуманітарних
наук у 2007/2008 н. р.**

Студенти Університету здобули 14 дипломів.

Із них:

6 дипломів I ступеня:

зі спеціальності «Банківська справа» – І. Нарожна (ХІБС);

зі спеціальності «Фінанси» – Ю. Горбаньова (ХІБС);

зі спеціальності «Економіка» – І. Сословська (ХІБС);

зі спеціальності «Соціологічні науки» – А. Чень (ХІБС);

зі спеціальності «Менеджмент» – Д. Єзерська (ХІБС);

з напрямку «Маркетинг, управління трудовими ресурсами» – Ю. Колісниченко (ЛІБС).

7 дипломів II ступеня:

зі спеціальності «Банківська справа» – 2 дипломи – В. Сухаревич (ЛІБС), В. Сирота (ЧІБС);

зі спеціальності «Фінанси» – С. Хорошев (ЧІБС);

зі спеціальності «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит» – Д. Фонов (ХІБС);

зі спеціальності «Соціологічні науки» – В. Сирота (ЧІБС);

з напрямку «Кількісні методи в економіці (економіко-математичне моделювання)» 2 дипломи – Н. Ірза (ЛІБС), С. Піскун (ЧІБС).

Один диплом III ступеня

з напрямку «Кількісні методи в економіці (економіко-математичне моделювання)» – Т. Кльоба (ЛІБС).

У загальному підсумку: ХІБС – 6 дипломів (5 дипломів I ступеня та 1 диплом II ступеня); ЧІБС – 4 дипломи (всі дипломи II ступеня); ЛІБС – 4 дипломи (1 диплом I ступеня, 2 дипломи II ступеня та 1 диплом III ступеня).

«Нам немає потреби видумувати парадигму виховної роботи. Вона в нас є і завжди була!» –

переконана Зінаїда Миколаївна Карасьова

візитка

Зінаїда Миколаївна Карасьова – старший викладач кафедри банківської справи ХІБС УБС НБУ (предмет – «Облік у банках»), куратор групи 52-БСМ.

День народження – 9 червня 1957 року.

На викладацькій роботі з 1995 року, зокрема в ХІБС УБС НБУ – з 1980-го,

стаж роботи куратором – 12 років.

Три основні риси як людини і працівника – душевність, об'єктивність і життєрадісність.

Бліц-тест

Улюблений колір – смарагдовий.

Улюблений вид відпочинку – пасивний. Щоб він вдався, потрібні три умови – зелена травичка, яскрава тепле сонце і річка.

Улюблений автор – Устинова.

Улюблені книги – детективи.

Улюблена страва – смажена картопля.

Улюблений напій – фанта, спрайт («знаю, що шкідливо!»), обираючи між кавою і чаєм, чай.

Улюблена пора року – літо, тому що літом – відпустка.

Найбажаніший подарунок – «пам'ять про мене».

Хобі – японські кросворди.

Вища освіта нарешті повертається обличчям до тих, хто навчається, і тих, хто навчає. Ще раз повертаючись до теми нових підходів до вищої освіти, поговоримо про нову парадигму виховної роботи. Гарне словосполучення, модне, на часі, актуальне... В усіх навчальних закладах Університету збережено унікальну модель кураторської роботи, яку можна вписати в канони тих основоположних традицій, підвалин, на яких ґрунтується історія Університету. Індивідуалізація виховного процесу, особливий підхід, виявлення унікальних особистісних якостей кожного студента, творення і відточення особистості – канони, природні для нас, закони, за якими ми будували й будемо виховну роботу зі студентською молоддю.

Переконатися ще раз у цих істинах нам дозволить бесіда з куратором за станом душі, куратором від Бога Зінаїдою Карасьовою.

– Зінаїдо Миколаївно, з яких слів Ви починаєте свою першу зустріч зі студентами першого курсу, які приходять під Вашу опіку?

– Добрий день, мене звуть Зінаїда Миколаївна, ми з вами будемо разом п'ять років, живімо дружно (усміхається).

– Скажіть-но, на чому базується Ваша кураторська робота?

– На тому, що я дуже люблю свою роботу і особливо роботу куратора, яку будую на тісному зв'язку зі старостою групи. Це – той в. о. мене, коли мене немає. Я досі дружу зі своїми старостами, стежу за їхнім кар'єрним зростанням та долями, вболіваю за них.

Також велике значення надаю підтриманню тісних зв'язків з батьками студентів ввіреної мені групи. Щосеместрово надсилаю батькам кожного студента особисті листи з результатами успішності з усіх предметів та інформацією про пропуски занять без поважних причин. Двічі на місяць, згідно з графіком, відвідую гурто-

житок, щоб поглянути на моїх студентів в позаурочний час, на те, як вони виявляють себе в побуті. Звичайно, даю поради та роблю зауваження. Мені не вельми подобаються ці відвідини, але розумію, що вони необхідні як для мене, так і для моїх студентів.

– А чи є періоди, коли виникають якісь негарзди у стосунках із групою?

– Я би назвала це іншим словом – непорозуміння. Так, звичайно. Це абсолютно нормальний процес адаптації колишніх учнів до нового статусу студентів. Це виявляється у збільшенні невмотивованих пропусків занять, зниженням навчальної дисципліни, студенти підпадають під вплив ейфорії свободи.

– І що ж Ви робите, як запобігаєте цьому, чи, якщо хочете, приводите до тями?

– Тут допомагає тільки один спосіб – постійний контроль. Майже чи не щодня спілкуюся з групою, розмовляю з проблемними студентами. І дуже покладаюся на допомогу старости. Я з самого початку обрання студента на цю посаду, особливо у випробувальний місячний термін, намагаюся донести до нього суть його обов'язків і переваг, важливість його допомоги мені, як кураторові, і групі. І спільними зусиллями ми долаємо ці труднощі.

– Що найбільше зближує групу, студентів?

– Як на мене, зближують групу, роблять її одним цілим, одною командою аудиторні заходи, котрі ми проводимо з групою для самої ж групи. Попри це, звичайно, неабияку роль відіграють культурно-масові заходи на рівні інституту, в яких група бере участь. А ще якась спільна справа, ідея, яку поділяють і підтримують усі студенти групи. Так, усі мої три групи із задоволенням займаються разом зі мною опікою над ветеранами

Великої Вітчизняної війни загону особливого призначення. Скажу відверто, цю роботу і діяльність я веду як голова профкому інституту, але мої студенти дуже переймаються долею ветеранів і охоче допомагають мені, це їм також дуже цікаво.

А ще в підготовці цікавих сценаріїв і позакласних заходів я маю надійного друга і соратника – Валентину Гетьманську, бібліотекаря читального залу. Вона створила вже не один альбом, в якому зібрано фотографії з цих заходів.

– Як Ви гадаєте, які риси Вашого характеру приваблюють Ваших студентів?

– Знаєте, мені неймовірно пощастило – мені завжди випадали хороші групи і найкращі студенти (усміхається), а може, вони просто відчують, що я відверта з ними, а ще те, наскільки мені подобається займатися ними, працювати і просто бути з ними...

– Звичайно, у свою роботу з групою Ви вкладаєте не тільки свій час, а й душу, це також є принципом Вашої роботи зі студентами – особистий тісний контакт із групою, Ваше особисте позитивне налаштування, тож поговорімо про те, яка Ви людина?

– Спробуймо!

– Хто Ви за складом характеру?

– Реаліст з можливим романтичним ухилом (сміється).

– Чи є у Вас кредо, яким Ви керуєтеся?

– Так, звичайно. «Любити життя і бути любимим життям».

– Дякую за відповіді і цікаву бесіду!

Розмову вела
Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ І СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ ПРОСТІР: УКРАЇНА ІНТЕГРУЄ

19 червня відбулась III Міжнародна науково-практична конференція на тему: «Інтеграція України в європейський і світовий фінансовий простір». Основною проблематикою конференції були питання: теоретичні засади та макроекономічні аспекти аналізу фінансово-економічних систем, питання обліку, аналізу та аудиту фінансових потоків, проблеми і перспективи розвитку банківської системи в умовах глобалізації фінансових ринків та інші.

Ми попросили Олександра Івановича Барановського, проректора з наукової та інноваційної роботи УБС НБУ, прокоментувати перебіг Міжнародної науково-практичної конференції.

– Олександр Івановичу, як би Ви охарактеризували цьогорічну конференцію?

– Конструктивна конференція. Обговорено багато цікавих і актуальних питань, наприклад, питання інфляцій-

них процесів в Україні та світі, питання фінансового моніторингу. Чудова доповідь Віктора Шевчука про макроекономічні наслідки кредитного буму.

– Прокоментуйте, будь ласка, виступи, що стосуються саме банківської системи України.

– Широке коло нагальних проблем, що існують у банківській системі, на конференції розглянуто. Багатьом проблемам дано пояснення. Конференція дала багато для продовження дискусій щодо налагодження процесів інтеграції в європейський простір. Важливим питанням стала підготовка висококваліфікованих кадрів для банківської системи.

За коментарем ми також звернулися до Ростислава Слав'юка, заступника директора з наукової роботи ЛІБС УБС НБУ, доктора економічних наук, професора. Зокрема науковець сказав: «Цьогорічна конференція виділялась напрочуд цікавими доповідями на пле-

нарному засіданні. Показовим є факт, що і на пленарних, і на секційних засіданнях досить вдало поєднувалися виступи і науковців, і практиків. Дискусії як на засіданнях, так і в кулуарах точилися навколо актуальних проблем економіки. Приємно відзначити, що учасники конференції не полишали доповідачів у перервах і після засідань, а запитання ставили достатньо гострі. Завдяки такому плідному спілкуванню учасники розробили низку пропозицій, які слугували основою для підготовки аналітичної записки. Велике зацікавлення в учасників викликали виступи Голови Правління ВАТ «Кредобанк» Степана Кубіва, доктора економічних наук, професора Віктора Шевчука, начальника управління НБУ у Львівській області, кандидата економічних наук Марії Могильницької.

Лариса КОЗАНКЕВИЧ,
Аліна ЯКОВЕНКО.

Практика заради навчання, навчання заради практики

Під таким девізом у Черкаському інституті банківської справи УБС НБУ 27–28 березня проходив IV Міжвузівський щорічний ярмарок навчально-тренувальних фірм. Захід проводився на базі НТФ АКБ «Славутич», що діє при ЧІБС УБС НБУ. Його партнерами та реальними клієнтами є 18 навчально-тренувальних фірм із Черкас, Києва, Миколаєва, Іллічівська, Житомира, Чернігова, Луцька, Ізмаїла, Донецька та інших міст України.

Основна мета такого, уже традиційного, Ярмарку – дати змогу студентам, як майбутнім працівникам фірм, показати рівень фахових знань, обмінятися досвідом ділового спілкування, можливостей залучення нових клієнтів, а також упровадження новітніх технологій у процес навчання та розширення зв'язків із партнерами.

Цьогоріч в Ярмарку взяли участь працівники студентської кредитної спілки «Галичина» Львівського інституту банківської справи, ЗАТ «Успіх» Харківського інституту банківської справи, СП «Український народний сувенір» Черкаського державного бізнес-коледжу і, звичайно ж, Навчально-тренувальна фірма «АКБ «Славутич» Черкаського інституту банківської справи.

Основна мета такого, уже традиційного, Ярмарку – дати змогу студентам, як майбутнім працівникам фірм, показати рівень фахових знань, обмінятися досвідом ділового спілкування, можливостей залучення нових клієнтів, а також упровадження новітніх технологій у процес навчання та розширення зв'язків із партнерами. А ще – розширити коло друзів, пізнати краще інші регіони нашої країни.

Підсумки Ярмарку обговорювали на засіданні круглого столу, де студенти ЧІБСу ініціювали створення нового проекту щодо професійного навчання на базі навчально-тренувальних фірм для досягнення європейського рівня якості професійної підготовки. З метою реалізації цього проекту необхідно звернутися до Університету банківської справи НБУ (м. Київ) з проханням затвердити його як одну з новітніх технологій

практичного професійного навчання і продовжити в рамках проекту участь у членстві асоціації «Централь» та асоціації «Європен». Для реалізації його слід розширити новітні технології навчання через мережу Інтернет з єдиною базою для всіх інститутів за принципом: єдина система, реальність, відповідальність. Започаткувати такий центр новітніх технологій доречно було б в Університеті банківської справи НБУ (м. Київ), а в ЛІБС, ХІБС, ЧІБС створити філії. Також першочерговим кроком має стати звернення до ЛІБСу з проханням створити на базі ЧІБСу та ХІБСу філій кредитної спілки «Галичина» з метою розширення та вдосконалення практичних навичок і вмінь у професійній підготовці студентів на базі реальних кредитних операцій. Членство в асоціаціях «Централь» та «Європен» відкрило б можливість щорічної участі в міжнародних ярмарках навчально-тренувальних фірм в Україні та за кордоном.

У перспективі розглядається питання щодо організації в рамках країн – учасників асоціації «Європен» (а їх налічується близько 43-х) такої форми навчання, як обмін студентами і викладачами з іноземними вищими закладами освіти, участь у міжнародних семінарах для встановлення міжнародних контактів, що сприяти-

ме входженню навчального закладу у світовий освітній простір тощо.

Після офіційної частини для учасників Ярмарку було проведено екскурсію по ЧІБСу та Бізнес-коледжу. Іногородні учасники Ярмарку з цікавістю ознайомилися з життям інституту й оглянули мальовничі місця Черкас.

Напевно, усі залишилися задоволені як екскурсією, так і Ярмарком, бо, прощаючись, ділилися враженнями та обмінялися адресами.

**Редколегія газети «Аверс»
(ЧІБС УБС НБУ).**

Нас дуже зацікавив факт можливості створення на базі ЧІБСу та ХІБСу філій кредитної спілки «Галичина», що активно діє у Львівському інституті банківської справи. Тож за коментарем ми звернулися до Голови правління КС «Галичина» Назарія ГАЛАЙКА.

– Назарію Романовичу, наскільки реальна така можливість?

– Так, ми можемо створювати філії кредитної спілки «Галичина» в Харківській та Черкаській областях, зареєструвавши їх у Державній комісії з регулювання ринків фінансових послуг в Україні. Рівень просування наших продуктів, послуг та висока кваліфікованість нашої команди дозволяє вийти на якісно новий рівень нашої діяльності, розширивши коло наших клієнтів за рахунок викладацько-студентського контингенту Харківського та Черкаського інститутів Університету та Інституту магістерської та післядипломної освіти.

Першим кроком до цієї нової вершини, вважаю, буде вивчення фундаменту для впровадження таких нововведень в інститутах, другим – підбір персоналу на місцях та його навчання, третім – апробація і останній крок – реєстрація в Державній комісії з регулювання ринків фінансових послуг в Україні. Я усвідомлюю, скільки в нас буде роботи і скільки проблем доведеться вирішити, але, попри те, впевнений, що це до снаги моїй команді.

– Дякую, Назаре Романовичу за коментар, бажаю Вам здійснення всіх задумів і планів. Знаючи Вас як досвідченого, креативного і виваженого керівника, впевнена, що вже незабаром студенти ЛІБС, ЧІБС та ІМПО братимуть позики в новостворених філіях КС «Галичина»!

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Університет досліджуватиме проблеми води

В іспанському місті Сарагоса відкрилася міжнародна виставка «EXPO ZARAGOSA 2008». Головна тема – «Вода і стійкий розвиток». У підготовку експозицій та організацію форуму, учасниками якого є понад 100 країн світу, інвестовано близько 1,5 млрд євро. У відкритті виставки взяли участь король Іспанії Хуан Карлос, прем'єр-міністр країни Хосе Луїс Родрігес Сапатеро, глави держав та урядів інших країн, які висловили серйозну стурбованість незадовільним станом забезпечення водою.

У рамках виставки «EXPO ZARAGOSA 2008» відбулося засідання Всесвітнього комітету захисту води, де взяла участь і виступила ректор Університету банківської справи Національного банку України Т. С. Смовженко (Тамара Степанівна є членом цього міжнародного об'єднання).

Ректор провела зустрічі з керівником тематичної програми «EXPO ZARAGOSA 2008», представником ООН і Світового банку Едуардо Местре, ректорами інших університетів, представниками урядових і ділових кіл.

У виступах йшлося про актуальні проблеми забезпечення водою населення різних країн світу. Так, нині двоє з кожних трьох жителів планети відчувають нестачу води. На стендах і в інформаційних матеріалах наводилися цікаві дані про кількість води, яка потрібна для вирощування овочів, фруктів, виробництва молока, м'яса тощо, а також для виготовлення різних видів промислової продукції. Отже, світ уже сьогодні задумується і працює над раціональним використанням води, забезпеченням прав людей на необхідну якість і кількість води, цінність і вартість якої зростатиме. У цьому контексті йшлося й про виховання, зокрема, у студентів вищих навчальних закладів культури споживання води.

На засіданні вченої ради Університету, що відбулося 27 червня, Тамара Степанівна запропонувала науковцям УБС НБУ взяти цю тему для опрацювання. Так, тему «Вода і стійкий розвиток» розроблятиме науково-педагогічний колектив Черкаського інституту банківської справи УБС НБУ.

**Чи знаєте ви,
що для виготовлення
одного літра вина
потрібно 16 тисяч
літрів води?**

Олімпіада з економічної теорії

До 1990-х років у тоді ще обліково-кредитному технікумі проводили олімпіади з політичної економії, що була популярна серед студентів. Але заміна політичної економії курсом економічної теорії, досить підозріле ставлення багатьох до цього предмета (мовляв, «Теорія – це несерйозно, основне – практичні знання!», «Що ви читаете студентам? Це тільки для Заходу годиться!») призвели до того, що лише зараз, майже через 20 років, відродилася традиція проведення олімпіад. Що б там не говорили скептики, але інтерес до нашої науки в студентів є, був і буде! Бо вона вчить думати і приймати рішення. Саме це є привабливим в економічній теорії.

Узяти участь у I турі олімпіади з економічної теорії побажали 73 студенти ЛІБСу. Чесно кажучи, ми, викладачі, дещо розгубилися. Але перевірка робіт показала, що третина студентів розраховували на захоплення, ще третина прийшли просто з цікавості, за компанію, а решта були власне тими справжніми «олімпійцями», що прийшли випробувати себе.

У результаті, визначилася «трійка» лідерів: Іван Дума (202-БС), Євген Ковалюк (302-БС) та Ярослав Пристай (203-БС). Саме вони стали учасниками II туру олімпіади, в якому ще мали випробувати свої сили і знання

студенти з Харкова і Черкас. Але харків'яни, на жаль, зішли з дистанції.

Тому, коли II тур олімпіади повинен був проходити за участі шести студентів, ми трохи розчаровано подумали про те, що це, мабуть, не надто цікаво. На щастя, помилися! Це була «шістка» справжніх «бійців», відданих науці «Економіка». Мабуть тому, що вона жіночого роду, тож була прихильнішою до наших хлопців, котрі посіли I та II місця: Іван Дума і Ярослав Пристай. Третє місце, з відривом лише в один бал, завоювала чарівна черкашанка Юлія Андруховець.

Окрім тестів і задач, було запропоновано й творчо-аналітичне завдання. Ми дещо переживали з цього приводу, оскільки (і це не секрет) наші студенти за віком – це «діти-індіго», а тому такі завдання для них не є легкими. Але чи то вчені перемудрили, описуючи «дітей-індіго», чи вони таки вміють ще й творчо мислити, але з цим творчим завданням блискуче впорався Ярослав Пристай. А от щодо задач, то свою явну і яскраву перевагу вже традиційно продемонстрував Іван Дума. Студентам ЧІБСУ було важче, оскільки вони ще не до кінця вивчили курс мікроекономіки, і саме ці завдання виконали гірше.

Олімпіадні дні промайнули швидко. Дівчата з Черкас «закохалися» у Львів. І думаю, що це стане додатковим стимулом для кращого навчання, участі в студентських конференціях, які проводитимуться у Львові.

Хочу подякувати доцентів Інні Юрїївні Кочумі за толерантність, інтелігентність, уболівання як за «наших», так і за «ваших». Подякувати нашим хлопцям не тільки за те, що взяли на себе тягар додаткового студіювання економічної теорії, а й за те, що завдяки їм я завжди відчуваюся потрібною. Подякувати дівчатам за мужність самостійної підготовки до мікроекономіки, а також за бездоганну поведінку, культуру в спілкуванні, яка дає мені надію на те, що сучасні дівчата можуть бути не тільки красивими й розумними, а ще й добре вихованими.

О. В. ГОРБАЧЕВСЬКА,
старший викладач
кафедри економічної теорії ЛІБС УБС НБУ.

Перш за все, хочу відзначити дружню і доброзичливу атмосферу, що панувала під час проведення олімпіади.

Для студентів Львівського та Черкаського інститутів банківської справи УБС НБУ участь у ній дала можливість не лише продемонструвати свої знання та навички, а й потужну мотивацію для їх подальшого поглиблення та вдосконалення.

Дуже порадували ґрунтовні та змістовні рекомендації студента ЛІБСУ Ярослава Пристая щодо захисту заощаджень від знецінення, ґрунтовна теоретична підготовка студенток ЧІБСУ Любові Котвицької та Юлії Андруховець, значний хист до розв'язування задач студента ЛІБСУ Івана Думи.

Особлива вдячність – старшому викладачеві кафедри економічної теорії ЛІБСУ, кандидату економічних наук О. В. Горбачевській за прекрасну організацію олімпіади та продумані й цікаві завдання для учасників. Упевнена, що й надалі проведення таких олімпіад стане доброю традицією та сприятиме підвищенню рівня економічної освіти.

І. Ю. КОЧУМА,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної теорії ЧІБС УБС НБУ.

Для мене участь в олімпіаді – можливість випробувати свої сили, перевірити свої знання. Найцікавішим було творче завдання другого туру, де пропонувалося висловити власну думку щодо однієї з п'яти проблем. Такі завдання дозволяють показати свою загальну ерудицію, уміння послідовно викладати свої думки, аналітично мислити. Також сподобалася дружня атмосфера олімпіади. Сподіваюся, що такі олімпіади – це вже традиція!

Ярослав ПРИСТАЙ,
студент групи 203-БС ЛІБС УБС НБУ.

ПІДБИТО ПІДСУМКИ ІІ ЕТАПУ Всеукраїнської студентської олімпіади 2007/2008 н. р.

У розрізі трьох інститутів Університету результати такі.

Кількість призових місць у Харківського інституту банківської справи – два: I місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді на приз АКБ «Укрсоцбанк» (диплом першого ступеня виборів Д. Юргелевич, студент четвертого курсу. Захід проводився 22–23 квітня у Львівській філії АКБ «Укрсоцбанк»); III місце зі спеціальності «Банківська справа» виборів також Д. Юргелевич. Олімпіада проводилась у Київському національному економічному університеті імені В. Гетьмана. Сьоме місце з дисципліни «Інформатика» здобула студентка М. Успенська (захід відбувся в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди).

Два призові місця, а саме третє, здобув Львівський інститут банківської справи з дисциплін «Українська мова» і «Математика». Перемогу з Донецького національного університету привезла А. Бортняк, виборовши її з-поміж 105 учасників (українська мова), а із Севастопольського національного технічного університету переможцем повернувся Ю. Турій (математика). Також студентка першого курсу ЛІБСУ А. Мосесова виборола десяте місце (було 47 учасників) у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського з предмета «Культурологія».

Черкаський інститут банківської справи здобув одне найвище місце, а саме дев'яте. Перемогла К. Лисенко на Інтернет-олімпіаді КНТЕУ, дисципліна – «Страховання».

ВИПУСК – 2008

Випускний – це незабутня мить для кожного студента, коли він отримує довгоочікуваний диплом, заради якого напружено працював упродовж п'яти років. Того дня закінчується студентське, деякою мірою безтурботне життя. Деякі зустрічають його зі сльозами на очах, усвідомивши, що ще один період життя закінчується, деякі – з посмішкою і, зазираючи в минуле, радіють, що воно позаду. І в кожному інституті Університету випускали в широкий світ нових магістрів, бажаючи їм щедрої долі, гарного кар'єрного зростання, щастя, розвитку та процвітання.

От, наприклад, четвертого липня відбувся урочистий концерт, присвячений випускникам ЧІБСУ. У святковій залі були присутні викладачі, куратори, батьки – найдорожчі люди, котрі завжди підтримують і радіють за своїх «дітей».

З вітальним словом до випускників звернувся М. Г. Дмитренко: «Наш інститут дав вам дорогу в життя. Сподіваюсь, що вона буде щасливою. Також щиро бажаю міцного здоров'я, людського щастя і успіхів у житті».

Від імені кураторів виступила Н. Г. Нагайчук: «Вітаю випускників з радісним і, водночас, сумним днем. Радісний – адже сьогодні ви отримуєте диплом, котрий дасть вам можливість влаштуватися на престижну роботу. Сумний – адже ви вже не переступите через цей поріг як студенти. Бажаю вам професійного зростання, щастя і благополуччя».

Своїми враженнями поділилися з нами випускники

С. Бойко: «Я дуже радий, що навчався саме в ЧІБС. Коли я згадую свої роки в цьому ВНЗ, відчуваю лише

позитив. А мені є з чим порівнювати. Раніше я навчався в Ірпінському економічному коледжі. Сюди я вступив уже на 3-й курс. А завдяки С. В. Майстренко і О. Л. Проценко я закінчив бакалаврат і вступив на державну форму навчання в магістратуру. Адміністрація інституту зробила можливим безпосереднє спілкування та обговорення зі студентами проблемних питань, що є невід'ємною частиною активності студента і викладача.

Дуже дякую за професійну підготовку і за можливість проявити себе, котрі дає інститут активним студентам. Так, за три роки навчання я брав участь у 7 конференціях, 2 семінарах і 1 тренінгу. Познайомився з відомими та поважними людьми в Україні – Тігіпком, Пинзеником та директорами ЛІБСУ і ХІБСУ.

Саме навчання в цьому інституті відкрило для мене можливість працювати в контрольно-ревізійному

управлінні інспектором з перевірки економічної інформації суб'єктів підприємницької діяльності».

А. Панасенко (МОА-51): «Тільки найкращі враження!

Зустрів багато друзів, отримав великий досвід. На майбутнє планую знайти гарну роботу за спеціальністю «Облік і аудит». Бажаю всім успіхів і наснаги в навчанні. І дякую всьому професорсько-викладацькому колективу за здобуті знання».

С. Полишвайко (МФ-51): «Вразив дуже високий рівень

наукової діяльності на рівні керівництва інституту. Досить гарна база для відпочинку та культмасової роботи. На майбутнє планую вступити в аспірантуру, стати висококваліфікованим спеціалістом. По можливості працювати в Національному банку України. І, якщо

так складеться доля, повернутися в наш навчальний заклад працювати. Для майбутніх поколінь – з честю нести звання студента Черкаського інституту банківської справи».

С. Шаповалов (МБС-52): «Упродовж навчання в

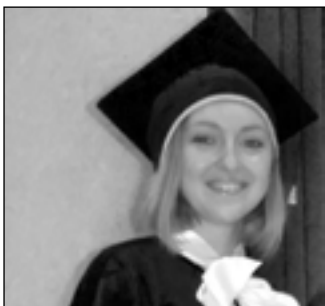

цьому навчальному закладі отримав змогу здобути якісні професійні знання за спеціальністю «Банківська справа». Я дуже радий, що вступив саме до цього інституту, оскільки, крім здобуття професійних навичок, я брав активну участь у художній самодіяльності, у

спортивних заходах, науковій роботі, що стало для мене невід'ємною складовою подальшого особистісного зростання. Згідно з навчальною програмою я проходив технологічну і переддипломну практики, завдяки чому побачив роботу банківських працівників у реальному житті. Отримав диплом магістра з відзнакою. У майбутньому планую отримати роботу в одному з провідних банків Черкас. У мої плани входить робота зі здійснення контрольних функцій».

В. Піджакова (МФ-51): «Я навчалась на заочній формі навчання, тому що паралельно працювала. З радістю закінчила інститут і, якби була можливість, повторила б цей етап життя ще раз!!!»

А. Танас (МБС-51): «Я не шкодую, що закінчила саме цей інститут. Для мене навчання – це, перш за все, активне студентське життя та спілкування з ровесниками. Буду дуже сумувати за всіма друзями. А працюватиму, звичайно, за спеціальністю. Через декілька днів у мене співбесіда щодо отримання роботи».

**Анна КЛІМОВА,
Ольга ГАЛУШКА.**

Магістри-львів'яни не залишилися осторонь і також поділилися своїми враженнями. Так, Наталка Березовська та Ярослав Лин – фортунчики, котрим випала честь продовжити навчання в Університеті в Києві. Звичайно, до цього вони доклали чимало зусиль та праці.

Наталка – енергійна, комунікабельна, дипломатична, вимоглива, завжди прагне розширити свій кругозір,

їй пощастило пройти виробничу практику в головному відділенні Фольксбанку (м. Троссінген, Німеччина). Ми спитали в дівчини: «Що вплинуло на рішення продовжувати навчання в Києві?». Почули у відповідь: «На такий вибір вплинуло багато факторів: досвід випускників УБС, думка друзів, порада батьків. Усе це я, звичайно, ретельно зважила, але на остаточний вибір вплинула поїздка за кордон, де я була на практиці. Там я побачила, як працюють люди,

якими якостями володіють, якими знаннями ті, хто чогось досяг».

Тож від навчання в УБС НБУ я очікую поглиблення знань та здобуття навичок справжнього фахівця банківської сфери конкурентоспроможного міжнародного рівня».

– Як ти оцінюєш рівень знань, отриманих у ЛІБС?

– запитали ми в Ярослава Лина.

– ЛІБС для мене – це коліска знань, але знань, насамперед практичних. У сучасному світі знання теорії – це добре, але знання практики – це ще краще. Я вдячний долі за те, що саме тут зміг знайти своє справжнє Я. Знання, отримані тут, – хороша основа, яка не дасть розчервонітись у різноманітних колах людей, яка супроводжуватиме в майбутньому, допомагатиме в професійній діяльності.

– Перспективи, які бачиш для себе в УБС?

– Для мене УБС – це нове випробовування. Ти потрапляєш у зовсім нове середовище, новий колектив, нове місце проживання, де перед тобою постає завдання адаптуватися та продемонструвати відповідний рівень знань, отриманих у ЛІБСі, серед достойних представників з ЧІБСу та ХІБСу.

Особливою перевагою для мене в Університеті є система викладання. Як розповідають колеги-студенти, основними читачами лекцій тут є кваліфіковані працівники фінансових установ і владних структур, що мають за плечима багаторічний досвід праці.

І ще один аспект, столиця України – це серце країни, її ритм, нові можливості та значні професійні перспективи.

– Що хотів би побажати викладачам і студентам?

– Коли я розповідаю комусь із викладачів, що планую їхати до Києва на 5-й курс, мені задають запитання: «Чому? Ти думаєш там кращі викладачі чи ще щось?» Ні! Я так не думаю! Бо викладачі ЛІБС – професіонали з великої літери, які навчили мене не лише основ науки, а й вплинули на мою особистість. Тільки зараз, коли пишу це, усвідомлюю, що прощаюсь з ЛІБС і по суті найкращими викладачами, тому, користуючись нагодою, хоч подякувати вам, шановні викладачі, за те, що вчили, терпіли, любили та дорікали, підтримували і критикували, дякую за те, що вказували на недоліки та підказували правильні шляхи вирішення різноманітних проблем.

Дорогі студенти, звертаюсь також і до вас. Пам'ятайте, що ви є частиною великої і могутньої сім'ї Львівського інституту банківської справи. Цінуйте це!

І найголовніше – пам'ятайте: «Розвивається та країна, громадяни якої є патріотами своєї держави, процвітає те місто, кожен мешканець якого є патріотом місцевої громади, удосконалюється той вищий навчальний заклад, студенти якого є патріотами своєї alma mater»!

Банківська таємниця часів Помаранчевої революції

Презентація книги

Найбільшою подією закінчення 2007/2008 навчального року у ЛІБС УБС НБУ стала дата 12 червня, коли в рамках свого офіційного візиту до Львова Арсеній Петрович Яценюк у Львівському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України презентував свою книгу «Банківська таємниця часів Помаранчевої революції».

У залі було велелюдно – почесні гості, банкіри, директорат, студенти. Зустріч складалась із двох частин. Спочатку Арсеній Петрович прочитав дуже цікаву лекцію з макроекономіки. Він пояснив, які саме процеси відбуваються на сучасному етапі в країні загалом, так і в банківській сфері зокрема. Повірте, в якому б статусі людина не була, отримати коментар від спікера, як першоджерела, є досить цікаво! Говорив пан Яценюк і про інфляційні процеси, пояснюючи, що саме породило їх як на світових теренах і в Україні. Також розмова торкнулась перспектив зростання ВВП в Україні, реформування різних галузей – як економіки, так і освіти. У закінченні виступу-лекції було чітко окреслено мету, як звернення до студентів: «Потрібно будувати сильну, незалежну, ідейну державу!».

У другій частині зустрічі всі охочі змогли поспілкуватись зі спікером і задати йому питання. Найбільше аудиторію цікавили факти студентської біографії пана Яценюка, секрет його успіху, про що мріє надалі. Говорили про меценатство, про національну ідею, про факти, описані в книзі, про потребу єдиного монетарного банківського навчального закладу та інше. Арсеній Петрович відповідав лаконічно, змістовно, влучно, дотепно. Серед найцікавішого можна переповісти, наприклад:

– Ви читаете лекції студентам. Скажіть, будь ласка, як Ви оцінюєте рівень підготовки студентів?

– Так, читаю, майже щодня, і оцінюю як дуже високий.

– Ким Ви мріяли стати в студентські роки, з якими цілями жили тоді?

– Не можна робити фетиш з якоїсь посади, треба, перш за все, навчитися реалізовуватися, і вже немає значення, де ти будеш першим. Зробити треба так, щоб ти поважав себе, колеги поважали, а далі вийти на свій шлях і працювати, працювати, працювати...

Аліна ЯКОВЕНКО.

ВИДАВНИЦТВО

Університету банківської справи Національного банку України
пропонує

«Сертифікований український банківський аудитор» у 6-ти томах

Фінансовий облік та фінансова звітність у банках: Навчальний посібник / Національний банк України; За заг. ред. Г. П. Табачук, О. М. Сарахман. – К.: УБС НБУ, 2007. – 430 с.
ISBN 978-966-368-037-8

У навчальному посібнику викладено теоретичні і практичні основи фінансового та регуляторного обліку в банках. Розглянуто методологію складання фінансової звітності в банках відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та згідно з практикою в банках України. Теоретичний матеріал у посібнику проілюстровано практичними прикладами, таблицями, рисунками, що сприяє поглибленому його засвоєнню. Ураховано зміни нормативних документів, що сталися станом на 1 червня 2006 року. Навчальний посібник буде цікавим для працівників Національного банку України та інших банків, викладачів, аспірантів, студентів навчальних закладів економічного спрямування.

Управлінський облік у банках: Навчальний посібник / Національний банк України; За заг. ред. канд. екон. наук, доц. Г. П. Табачук. – К.: УБС НБУ, 2007. – 178 с.
ISBN 978-966-368-038-5

У посібнику розглянуто теоретичні і практичні аспекти організації управлінського обліку в банках, системи та методи обліку калькулювання витрат, способи бюджетування та види бюджетів, організацію обліку за центрами відповідальності та трансфертне ціноутворення, використання облікової інформації в прийнятті управлінських рішень. Посібник добре структурований, окремі розділи логічно пов'язані. За текстом подано схеми, запитання для самоконтролю, деякі приклади і розв'язки до них – усе це робить посібник цікавим і доступним для широкого кола читачів.

Податки та право стосовно до банків: Навчальний посібник / Національний банк України; За заг. ред. О. І. Кадикало. – К.: УБС НБУ, 2007. – 202 с.
ISBN 978-966-368-040-8

У навчальному посібнику комплексно викладено основні характеристики господарського, банківського та фінансового права, контрольні питання, тести та задачі, висвітлено суть і джерела цих правових дисциплін, що загалом допоможе опанувати цей курс. Ураховано зміни чинних нормативних документів, що сталися станом на 1 червня 2006 року. Посібник призначений для студентів навчальних закладів економічного спрямування, аспірантів, викладачів, працівників Національного банку України та інших банків, усіх, хто цікавиться проблемами господарського, банківського та фінансового законодавства.

Аналіз банківської діяльності: Навч. посібник / Національний банк України; За заг. ред. канд. екон. наук У. Я. Груздевич. – К.: УБС НБУ, 2007. – 222 с.
ISBN 978-966-368-041-5

У навчальному посібнику розглянуто основні аспекти організації аналітичної роботи в банку, методик її здійснення, особливу увагу приділено аналізу структури капіталу, зобов'язань та ефективності їх використання, напрямів вкладень ресурсів, фінансових результатів, прибутковості та ефективності діяльності банку, ліквідності, ризиків, аналізу кадрового потенціалу банку. Матеріал посібника містить виробничі ситуації і тести для перевірки знань. Розрахований на студентів економічних спеціальностей, фахівців кредитно-фінансових установ для інформаційних і навчальних цілей.

Операційний менеджмент у банках: Навчальний посібник / Національний банк України; За заг. ред. Л. М. Хміль, Р. Р. Коцовської, Б. І. Пшика. – К.: УБС НБУ, 2007. – 319 с.
ISBN 978-966-368-042-2

У посібнику викладена інформація, пов'язана із здійсненням банками операцій щодо залучення коштів, їх розміщення та посередницьких послуг. Невід'ємною частиною банківської діяльності є ведення рахунків клієнтів, що обов'язково вимагає викладу теорії платіжних систем. Ефективність діяльності банків залежить від банківського менеджменту. Питанням управління банківськими фінансовими ресурсами завершується цей посібник. Для студентів економічних спеціальностей, аспірантів, викладачів вищих навчальних закладів, спеціалістів фінансової системи.

Аудит у банках: Навчальний посібник / Національний банк України; За заг. ред. канд. екон. наук О. М. Сарахман. – К.: УБС НБУ, 2007. – 334 с.
ISBN 978-966-368-039-2

У навчальному посібнику на основі чинного законодавства й аудиторської практики висвітлено такі питання: регулювання аудиторської діяльності: огляд стандартів аудиту, процеси оцінки внутрішнього контролю, особливості проведення аудиту в комп'ютеризованому середовищі. Значна увага надана організаційним засадам функціонування служби аудиту в банках і особливості процесів банківського аудиту. Посібник розрахований на аудиторів, керівників банківських установ і підприємств, бухгалтерів, студентів, викладачів вищих навчальних закладів.

Ціна за комплект 96 грн

Контактна інформація:

тел./факс: (032) 240-32-84, тел.: 297-72-37, e-mail: publish@lbi.wubn.net

Туристичні походи!!!

Однією з особливих рис, які визначають Черкаський інститут банківської справи, є традиція туристичних походів. Вона вже настільки давня, що студенти складають легенди про походи.

Отож, на цей день методичний відділ призначає чотири пари фізичної культури. Але особливі! Викладачі беруть студентів і прямують за околиці міста, а саме на берег славетної річки Дніпро.

Обов'язковим атрибутом походів є приготування каші, яку з радістю наминають за обидві щоки як студенти, так і викладачі.

Студенти весело проводять час, граючи в рухливі ігри (на кшталт волейбол, змагання між командами на спритність тощо), адже, за словами старшого викладача фізичної культури ЧІБС УБС НБУ М. П. Кириченка: «Рух – це життя».

Ольга ГАЛУШКА,
студентка групи ББС-406 ЧІБС.

Фото Сергія СМІРНОВА

**Відкрито новий
студенський комплекс
ЛІБС УБС НБУ
на вул. Жовківській.**

«КУБ» – ГАЗЕТА УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Керівники проекту: Т. Смовженко, Г. Хоружий.
Координатори: Т. Гірченко, І. Жеребило,
Н. Пантелєва, І. Пасічник.

Головний редактор: Л. Козанкевич.
Дизайн: Д. Іщенко.
Коректор: О. Яремчук.

Студентська редколегія: О. Галушка, А. Луцюк,
К. Куценко, А. Тищенко, Ю. Челишева, А. Яковенко.

тел.: (0322)297-72-37, меридіан 039 2313, e-mail: larisa@lbi.wubn.net